

F. 912

F. 912

A NAGYKANIZSAI
IZR. HITKÖZSÉGTŐL FENNTARTOTT

NÉGYÉVFOLYAMÚ
FIÚ
FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA
ÉRTESÍTŐJE

AZ 1931—32. ISKOLAI ÉVRŐL.

AZ INTÉZETET ALAPÍTOTTÁK 1857-BEN.

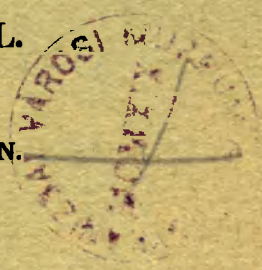

Leesári uaplo'

6792/1948

KÖZLI:

BALOG DÁVID
IGAZGATÓ.

NAGYKANIZSA
GYARMATI GY. KÖNYVNYOMDÁJA
8080

8

A NAGYKANIZSAI
IZR. HITKÖZSÉGTŐL FENNTARTOTT
NÉGYÉVFOLYAMÚ
FIÚ
FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA
ÉRTESÍTŐJE

AZ 1931—32. ISKOLAI ÉVRŐL.

AZ INTÉZETET ALAPÍTOTTAK 1857-BEN.

KÖZLI:

BALOG DÁVID
IGAZGATÓ.

NAGYKANIZSA
GYARMATI GY. KÖNYVNYOMDÁJA
8080

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
PRESS

ARTS AND LETTERS

BY

W. D. HOWLAND

CHICAGO, ILL., 1900

UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

PRINTED IN GREAT BRITAIN

I.

Hetvenöt éves iskolánk.

A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola történetében fontos dátumot jelent az 1931/32. iskolaév, mert ezzel érte el fennállásának 75. évét. Ez évforduló jelentőségét egyáltalában nem csökkenti az a körülmény, hogy az 1857-ben alapított kétévfolyamú, kereskedelmi irányú reáliskola szervezete lényegesen más volt, mint az 1891. szeptember 1-én megnyílt jogutódjáé, a háromosztályú középkereskedelmi iskoláé. Nem pedig azért, mert ez az iskola, bár szerényebb keretekben, a kereskedelmi szakoktatást szolgálta már abban az időben, amikor a szakoktatás Magyarországon még gyermekkorát élte. A mai négyévfolyamú felső kereskedelmi iskolánk is örömmel vállal azonban közösséget ez intézettel azért is, mert minden tekintetben eredményes működésével jó hírnevet szerzett önmagának és alapítójának nemcsak az országban, hanem annak határain túl is.

75 év egy közhasznú intézmény történetében oly fontos határkő, amelyet ünnepelni szokás. A mai válságos idők azonban az ünneplésre nem alkalmasak. Általános szokás az is, hogy egy iskola életében kimagasló eseményt jelentő ily évfordulónál annak történetét ismertetik. E kötelezettség alól felment bennünket azonban az a körülmény, hogy az iskola 70 éves multját és fejlődését tárgyaló ismertetés 1927. évi értesítőnkben megjelent és az azóta elmúlt néhány esztendő történései a krónikás számára elegendő anyagot nem szolgáltatnak. Az évforduló mellett azonban szó nélkül elhaladnunk különösen ma nem lehet. A napjainkat jellemző nagy bizonytalanságban ugyanis csak a multból meríthetünk erőt a jelen küzdelmeihez és biztatást a jövő újraépítő feladatainak az elvégzéséhez.

A mult ködfátyolán keresztül *Eichberg* Adolfnak, a nagykanizsai kereskedelmi iskola szellemi megteremtőjének és első igazgatójának a képe bontakozik ki előttünk. A kereskedelmi szakoktatást műveli oly időben, amikor a tanügy ez ágával hazánkban még alig foglalkozik valaki. Az út, amelyen haladnia kellett, teljesen járatlan ugyan, de ez csak fokozottabb tevékenységre serkenti. Szerette az ügyet, amelyet szolgált. Ez a szeretet és a célért való lelkesedés vezérelte. Oly korban, amikor az erkölcsi elismerésből nagyon kevés, az anyagi ellenszolgáltatásból pedig alig valami jutott a tanítás terén működőnek osztályrészül, egyengette a kereskedelmi szakoktatás útját. Abban az időben, amikor e foglalkozás egyértelmű volt a nélkülözéssel és a tanügy terén dolgozni áldozat volt, dolgozott ő szakadatlanul a kereskedelmi szakoktatás fejlesztésén és rendszerének a kiépítésén. Ma már megállapíthatjuk, hogy nagy eredménnyel. Ezt igazolták egyrésztől tanítványai, akik a gyakorlatban nagyszerűen beváltak, másrésztől az a körülmény, hogy a mai fejlett szakoktatásunk is azokon a pilléreken nyugszik, amelyek megalkotásában igen jelentékeny része volt.

Nagynevű elődünk működésének idejétől évtizedek sora választ el bennünket. Kereskedelmi szakoktatásunk azóta európai nivóra emelkedett. Az iskolafajunknak négyévfolyamúvá való fejlesztése, a haladó kor köve-

telményeinek minden tekintetben megfelelő tanítástervünk és rendtartásunk kialakult és rendszerbe foglalt módszertana a fejlődésnek egy-egy fontos állomása. A szakoktatás munkásainak a feladata ma mégis sokkal nehezebb, mint valaha volt. Oka ennek az, hogy a rendkívüli méretű, szinte az egész világra kiterjedő gazdasági válság órló ereje az erkölcsi értékeket és így az iskolát sem kíméli meg. Az iskolának az erkölcsi sértetlenségét és céljainak megfelelő működését azonban a kedvezőtlen külső körülmények ellenére is biztosítanunk kell. Súlyos és nehéz ez a feladat, csüggednünk azonban még sem szabad. Alljon előttünk Eichberg Adolf példája. Ez hasson át bennünket, hogy iskolánknak a jövője a multjához méltó legyen.

Megállásra készlet bennünket ez évforduló azonban azért is, hogy hálánk kifejezése mellett rámutassunk arra az emelkedett szellemre, amely az iskolánkat fenntartó nagykanizsai izraelita hitközséget már 75 évvel azelőtt áthatotta és amely a nemzeti szempontból is nagyjelentőségű intézmény megalkotásában nyilatkozott meg. Ha meggondoljuk, hogy ez a terület a multban is csak korlátolt anyagi eszközökkel rendelkezett, méltányolhatjuk igazán, a kultúra és haladás szeretetétől fűtött azt az áldozatkészséget, amellyel iskolánkat megteremtette és azt az idők folyamán anyagi erejét meghaladó módon fejlesztette. Iskolánknak a modern kor követelményeinek megfelelő fejlődését azonban a hitközség pénzügyi nehézségei mindig gátolták, sőt fennmaradását is csak az állam és város támogatása biztosították.

Sajnos, a mai válságos gazdasági helyzet következményeit erősen érzi a fenntartónk is. Iskolánkat még sem féltjük. Megnyugtat bennünket e szempontból az a tapasztalatunk, hogy a mostoha viszonyok ellenére a hitközség mai vezetősége is elkövet mindent, hogy az elődöktől alkotott, a mult hagyományait képviselő és megtestesítő iskoláját továbbra is fenntartsa. Tiszteletreméltó ez a törekvése ma azért is, mert az intézet növendékeinek a kétharmada már más vallású. Iskolánknak a jövőjét azonban nem féltjük azért sem, mert elismeri annak a köz szempontjából is értékes és hasznos tevékenységét városunknak érdemes vezetősége is. Ennek köszönhetjük azt a jelentékeny anyagi támogatást is, amelyben Nagykanizsa-városa iskolánkat részesíti és ezzel nemcsak a fenntartónak a terhein könnyít, hanem az iskolánk létét fenyegető veszélyeket is elhárítja. Amidőn ezt jólesően és hálás szívvvel megállapítjuk, tesszük ezt abban a reményben is, hogy városunk nagyértékű támogatását a jövőben sem vonja meg tőlünk és így lehetővé teszi, hogy az eredményekben gazdag, szép multra visszatekintő iskolánk a sivár jelennek minden téren mutatkozó nehézségeit legyőzve, áldásos működését folytathassa.

II.

Hogyan tanuljunk?

Tanácsok tanítványaink és szüleik számára.

Legutolsó szülői értekezletünkön a szép számban megjelent szülőknek ezen a címen tartott előadásomban igyekeztem néhány útmutatást adni arra nézve, hogy hogyan segíthetik elő gyermekeik eredményesebb tanulását. Most összefoglalom az ott elmondottakat, hogy azok a szülők is elolvashassák, akik akadályozva voltak az értekezleten való megjelenésben és kibővitem olyan tanácsokkal, amelyek tanítványainknak szólnak, hogy azokat tanulás közben hasznukra fordíthassák.

Sok szülő abban a hitben él, hogy kereskedelmi iskolába járó gyermekének tanulását legfeljebb annyiban mozdíthatja elő, hogy ellenőrzi a tanulásra szánt időt. Hány szülőtől hallottam már ezt a kérdést: „Hogyan segíthetnék én fiamnak a tanulásban, amikor a tantárgyak jórészt magam sem tudom? Hogyan hallgassam ki könyvvitelből vagy francia levelezésből?” Hiszen igaz, hogy a kereskedelmi iskolában — szakiskola jellegénél fogva — sok olyan tantárgy van, amely a szülők nagyrésze előtt ismeretlen terület, de nemcsak a tantárgyak kihallgatásával és megmagyarázásával segítheti elő a szülő gyermeke tanulását, hanem olyan állandó és éber ellenőrzéssel és szoktatással is, amelyhez semmi szaktudás sem szükséges és amelyre minden szülő, még a legkevésbé iskolázott is képes. Hogy mi legyen a szülőnek ez irányú teendője, könnyebb áttekinthetőség végett, röviden pontokba foglalom össze:

1. Órizza ellen a szülő a tanulási időt! Az átlagos tanulónak naponként 3—4 órát kell az otthon való tanulásra fordítania. Még a gyors felfogású jó tanulónak is 2—3 órát kell dolgoznia, hogy minden feladatát alaposan meg tanulhassa. De ne elégedjék meg a szülő azzal, hogy fia a megjelölt időt a könyvek mellett tölti, hanem azt is nézze meg, hogy tankönyv van-e előtte, nem pedig valami sportregény és hogy csakugyan tanul-e, nem pedig csak ül és bámul!

2. Tudni kell a szülőnek, hogy mi a másnapi tanrend és meg kell győződni arról, hogy minden tantárggyal foglalkozik-e gyermeke. Miután a gyermek feledékeny, tegye fel neki minden nap ezt a kérdést: „Nem felejtettél el valamit megtanulni vagy megírni holnapra?”

3. Nagyon törődjék a szülő azzal is, hogy a tanulás a tanítási év első napjától az utolsóig állandó legyen. Ne egyezték bele abba, hogy fiának szorgalma lankadjon, hogy heteken át csak kényszeredetten tanuljon és mikor a félévi vagy évvégi bizonyítványosztás ideje közeledik, akkor az utolsó hetekben megerőltetett tempóban feküdjék neki a tanuláshoz, esetleg éjjeleken is át. Az ilyen tanulás nem sokat ér és az egészségre is ártalmas. Csak a rendszeres munkának van eredménye és hogy ez az eredmény mutatkozik-e, arról a tanároknál való gyakori érdeklődéssel szerezhet meggyőződést.

4. Figyelje meg, hogy gyermeke az írásbeli munkákat is elvégzi-e! Különösen éber felügyeletet gyakoroljon a felett, hogy a füzetekbe rendesen, szépen írjon, hogy a füzetek tiszták és gyüretlenek legyenek.

5. Sok diák van, aki csak fennhangon vagy csak járkálva tud jól tanulni. Erre a szülőnek és a környezetnek tekintettel kell lenni és az ilyen diákat azon a pár órán át nem szabad zavarni. Ebben az egy tekintetben rendelje alá a szülő saját kényelmét gyermeke szokásának és ne igyekezzék őt az ilyen módon való tanulásban megakadályozni.

6. Szoktassa hozzá gyermekét ahhoz, hogy reggel valamivel korábban keljen fel, hogy legyen ideje leckéit a iskolába menés előtt legalább meg-egyszer átolvasni. Erről a reggeli tanulásról majd lejjebb bővebben lesz szó.

7. Ne engedje, hogy fia a szünidőket teljes szellemi tétlenségben töltsse el. Akad mindig pótolni való és a szünidőben napi 1—2 órai tanulás mellett még eléggé pihenhet és felüdülhet a diák.

8. Az első naptól kezdve szoktassa hozzá gyermekét ahhoz, hogy este a lefekvés előtt rakja egybe a másnapra való könyveket és füzeteket. Annak is nézzen utána, hogy otthon szép rendben vannak-e a könyvek és a füzetek elhelyezve, hogy be vannak-e kötve, hogy nem hánykódnak-e szanaszét a lakásban. Hány elégtelennek az oka a meg nem talált füzet! Jóindulatu,

erélyes szoktatással könnyű arra bírni a tanulót, hogy rendet tartson minden dolgában és ha a rendszeret átmegegy a vérébe, annak egész életében nagy hasznát látja.

Végül, ha a szülő észreveszi, hogy fia kedvetlenül, unottan tanul vagy szorgalma hirtelen lehanyatlík, munkakedve ellanyhul, akkor biztosan valami lelki vagy testi baj lépett fel, aminek az okát igyekezzék szép szerével fiától megtudni és ha ez nem sikerül, haladéktalanul forduljon tanácsért a tanárhoz, akinek őszintén tárjon fel mindent, vagy forduljon az orvoshoz, ha úgy látja, hogy annak a közbelépése szükséges.

E kilenc pontban foglaltam össze azokat a teendőket, amelyeket minden szülő mindenféle megerőltetés nélkül elvégezhet, amelyeket az apa távollétében az anya is teljesíthet és amelyeknek következetes elvégzése nagyban elősegíti és megkönnyíti a gyermekek eredményes tanulását.

Ezek után tanítványaink részére közlök még néhány „fogást“, adok néhány útmutatást és kérem őket, hogy szívleljék meg azokat és vigyék át a gyakorlatba tanulásuk alkalmával, majd meglátják, milyen nagy hasznukra lesznek ezek. Amiket én itt mondok nekik, nem az én kitalálásaim, hanem évszázadok óta jól ismert „receptek“, amelyeket nagy megfigyelők, pszichológusok és kiváló tanárok állítottak össze és már sokan megírtak.

Sohase felejtjük el, hogy a tanulás két részből áll: a megértés és a megtartás. A megértéshez figyelem szükséges, a megtartáshoz ismétlés. A figyelem iskolai munka, figyeljünk a tanár magyarázatára és erőltetett figyelemmel igyekezzünk megérteni, amit mond. Az értelmi studiumok nagyrészt már az iskolában megtanulhatjuk. Azonban könnyen el is felejtjük, amit így megértettünk. Hogy ez meg ne történhessék, be kell vésni agyunkba azt, amit megértettünk, ez a bevésés az ismétlés, azaz a többszöri átolvasás, átgondolás. Számtannál, mennyiségtannál és könyvvitelnél a bevésés példák kidolgozásában áll, a nyelvtannál mondatok fordításában.

Tehát az iskolában való megértés után következik az otthon való feladat-elkészítés és lecketanulás. A lecketanulást a következőkép végezzük: néhányszor átolvassuk a pensumot, azután betesszük a könyvet és próbáljuk felmondani. Ha megakadunk, gondolkodunk, majd belenézünk a könyvbe. A felmondás történhet fennhangon vagy hangtalanul, verset és idegen szavakat azonban minden esetre fennhangon mondjunk fel. A felmondás ugyan fárasztóbb, mint az elolvasás, de egy elmondás felér öt elolvasással. Mikor hibátlanul fel tudjuk mondani a leckét, félre tehetjük a könyvet.

Helyes szokás az is és könnyíti a tanulást, ha átolvasás és felmondás közben a nehezebb tetsző részeket ceruzával aláhúzzuk. Az is jó, ha a fontosabb dolgokat is aláhúzzuk, bár ezek a legtöbb tankönyvben vastag vagy dőlt betűkkel vannak nyomtatva.

Minden leckét háromszor tanuljunk. Először a délutáni és esti órákban, amikor tulajdonképen elkészülünk másnapra. Másodszor reggel keljünk fel valamivel előbb, hogy az iskolába indulás előtt legyen még egy félóránk az aznapi leckék átolvasására vagy egyszeri felmondására. A harmadik tanulás legyen a tízpercek második felében és a csengetés és a tanár belépése közé eső pár percben. Ez a néhány perc elegendő ahhoz, hogy a közvetlenül következő órai leckét egyszer átolvassuk vagy felmondjuk és így nagyon frissen eszünkben lesz a lecke, különösen pedig a benne előforduló nevek, számok, adatok. Kora ősszel, tavasszal és nyáron úgy változtathatjuk a két első tanulást, hogy délután és este kevesebbet tanulunk, elvégezzük az írásbelieket, korábban fekszünk le és a szokottnál korábban kelünk fel, mondjuk $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{3}{4}$ 6-kor. Ily módon a reggeli tanulásra több idő jut, ami azért jobb, mert reggel pihent aggyal és testtel sokkal gyorsabban tanulunk.

A tanulási sorrend mindig a következő legyen: előbb tanuljuk meg a szóbelieket és ha ezekkel készen vagyunk, azután végezzük el az írásbeli feladatokat. A szóbeli tanulásnál előbb végezzük el a nehezebb leckéket, azután a könnyebbeket.

Miután az elkészülés órákig tart, minden $\frac{3}{4}$ órai tanulás után tartunk 10 perc pihenő szünetet.

Ha a lecke $1\frac{1}{2}$ —2 oldalnál nem nagyobb, akkor tanuljuk meg az egészet egyben. Ha nagyobb terjedelmű, akkor osszuk fel 2—3 részre, ezeket a részeket külön-külön tanuljuk meg és mondjuk fel, azután az egészet olvassuk át párszor és mondjuk fel 2—3-szor. Hosszabb verset is legjobb versszakonként tanulni, szavakat pedig 10-esével.

Ha az értelmi tárgyaknál valamely részt nem értünk, nem szabad a felett elsiklanunk, hanem kérjük meg a tanárt vagy egy jótanuló társunkat, hogy magyarázza meg nekünk, mert ilyesminek az lehet a következménye, hogy az összes utána jövő dolgokat sem értjük majd meg, mert itt egyik lecke a másiktól folyik, a tudnivalók egymásra épülnek, itt hézagnak nem szabad maradni.

A karácsonyi, husvétii és nyári szünidőket a tanulók pihenésére és erősödésére szánták, de nagy hibát követ el maga ellen az a tanuló, aki e szünidőkben hozzá sem nyúl a könyvhöz. E szünetekben a számtannal, mennyiségtannal, könyvvitellel és az idegen nyelvekkel való foglalkozásra fordítsunk naponta 1—2 órát. A példatárból dolgozzunk ki a már tanult anyagra vonatkozó példákat, üzletterveket és csináljunk fordításokat.

Az órák alatt osztálytársaink felelését ne tekintsük magunkra nézve pihenőnek, hanem minden feladott kérdésre ügyeljünk, kövessük a felelő beszédét, gondolatban igyekezzünk felelni és így ismételjük vele együtt. Ez tulajdonképpen egy negyedik tanulás a már említett három mellett. Ilyenkor ellenőrizhetjük tudásunkat, észrevehetjük, hol mutatkozik hiány, miben vagyunk bizonytalanok, mit kell pótolni.

A régebben tanult anyag ismételtetéséről a tanárok időről-időre gondoskodnak, de ha van szabad időnk, saját jószántunkból is olvassunk a hónapokkal azelőtt tanultakat, mert az ember gyorsan felejt, a feledéstől pedig csak az ismétlés óv meg bennünket. Amikor azután az év végén az egész anyagról kell beszámolnunk, ezek az önkéntes ismétlések nagyon megkönnyítik munkánkat.

Gondolkodjatok, kedves tanítványaink, az elmondottakon és próbáljátok meg ezeket az utmutatásokat tanulásközben alkalmazni, majd meglátjátok, hogy ezek a rég kipróbált és jól bevált tanácsok nektek is könnyebbségekre szolgálnak, sok felesleges erőfeszítéstől óvnak meg benneteket és nagyban segítségtekre lesznek abban, hogy a tanulás ne tünjék fel tehernek és hogy fáradozástoknak meglegyen a gyümölcse.

Neufeld Simon

III.

A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzett tanulók szövetsége.

Aki a társadalmi egyesületek működését figyelemmel kíséri, megállapíthatja, hogy lendületet és tartalmat csak oly egyesületek életében tapasztalhatunk, amelyek magasabb célokat és törekvéseket szolgálnak és amelyeknek tagjait ez eszmei elgondolások megvalósítására irányuló őszinte akarat és törekvés hatja át. Ily akarások jellemzik a diákszövetségeket, ily nemes célokat tűzött a zászlajára a mi szövetségünk is. E megfontolás alapján és az állandó érdeklődés hatása alatt, amellyel tagjaink a szárnyait bontogató szövetségünk munkáját kísérték és támogatták, jogosan reméltük és hittük, hogy az 1929-ben alakult és már a kezdet-kezdetén is elismerésre méltó eredménnyel működő egyesületünk utolsó éve is a továbbfejlődés jegyében folyik majd le.

A baráti együttérzés és összetartozandóság ápolására és mélyítésére Budapesten és Nagykanizsán rendezett összejöveteleink és estéink erkölcsi sikere ellenére is sajnálattal állapítjuk meg azonban, hogy a reményeink nem váltak valóra, mert a minden téren bekövetkezett nyomasztó viszonyok bénító hatását nagyon megérezte a mi szövetségünk is. A rendkívüli méretű, a gazdasági élet minden ágára kiterjedő válság a legerősebben azzal sújtott bennünket, hogy a legfontosabb célkitűzésünk, az állásközvetítés terén a legcsekélyebb eredményt sem érhattük el. A kedvezőtlen gazdasági helyzetnek tulajdonítható az is, hogy egyéb szociális és karitatív jellegű feladataink végrehajtásánál is majdnem leküzdhetetlen akadályokkal találkoztunk, pedig épen e téren, ma nagyon sok volna a tennivalónk.

A szövetségünk jövőjébe vetett hitünket és reményünket azonban a jelenünkről festett sötét kép sem ingatja meg. Nem pedig azért, mert rendületlenül bízunk sorsunk jobbra fordulásában, annak az időnek az eljövételében, amikor szövetségünk nemes céljait és kitűzött feladatait megvalósíthatja és különösen fiatalabb tagjainak hasznos szolgálatokat tehet majd. Véleményünk szerint a mának a legfontosabb feladata azért az, hogy a szövetségünkben rejlő nagy erkölcsi értékeket a jobb időkre átmentsük. E törekvésünk eredményes csak úgy lehet, ha tagjainkat is az erre irányuló őszinte akarat és ez elgondolás keresztülviteléhez szükséges áldozatkészség hatja át.

Biztató jelenség e szempontból az, amit 1932. május 15-én megtartott III. rendes közgyűlésünkön tapasztaltunk. Az elmúlt évi működésünkről szóló jelentésünk tehát nem volna teljes, ha erről legalább röviden nem emlékeznénk meg. A reánk nézve mindig ünnepet jelentő közgyűlésen tagjaink nagy számban jelentek meg. Ez a körülmény minden kétséget kizáróan igazolta, hogy a szövetségi eszme és gondolat él. A közgyűlés minden mozzanatában megnyilatkozó meleg és lelkes hangulat pedig a tovább való élniakarásnak volt a kifejezője. A családi jellegű ünnep fényét csak emelte, hogy a közgyűlésen dr. *Hegyi* Lajos főjegyző úr, az iskolánkat fenntartó izr. hitközség képviselői és városunk közgazdasági életének több vezető férfiai is megjelent.

Nemes elhatározásainkhoz méltóan a közgyűlés programjának a megvalósításához Isten nevében fogtunk hozzá. Résztvettünk tehát a különböző felekezetek templomaiban tartott istentiszteleteken. A közgyűlést a „Hiszek-

egy" eléneklése után *Adám* Róbert társelnök, nagykereskedő nyitotta meg. *Balog* Dávid ügyvezető elnök üdvözlő beszédében a hála és szeretet szavaival köszönti a megjelent vendégeket, *Bún* Samu és dr. *Villányi* Ilentik nyug. igazgatókat és az iskolaévek soha el nem múló emlékeinek a hatása alatt az iskola falai közé néhány órára visszatért „vén diákokat“, a 10 éves találkozóra egybegyülteket épen úgy, mint azokat, akiket a szövetségi eszme hozott a körünkbe. Majd a szövetségünk jelenére és jövőjére vonatkozó, e beszámoló bevezető részében is érintett kérdésekkel foglalkozik. Beszédét azzal a hitvallással fejezi be, hogy a jelen sivársága mellett is rendületlenül hisz azoknak az eszméknek és igazságoknak a diadalában, amelyek a szövetségünk létét és fennmaradását biztosítják.

Biró Ernő, takarékpénztári cégvezető a szövetség nevében kegyelettel emlékezik meg az intézetünknek a világháborúban elesett hőseiről. Az önfeláldozás mintaképei voltak valamennyien, emléküknék ezért az utódok okulására is élni kell. A szövetség kegyeletét és háláját fejezi ki azzal is, hogy megkoszorúzza az intézet falába elhelyezett, örök dicsőségüket hirdető emléktáblákat.

Dr. *Villányi* Henrik díszelnök, nyug. felső kereskedelmi iskolai igazgató rámutat az ifjúság nehéz helyzetére munkaalkalom és állás tekintetében. Minden pozíció el van foglalva. Minden munka vagy félbemaradt, vagy be van fejezve és a gazdasági ostromállapotban, amelyben az egész világ sanyalódik, még idegen országba sem vándorolhat. Az ifjúság a bajokért az öregeket, az előző nemzedéket okolja. Ez tévhit. Míg a fiatalok a harctereken küzdöttek, az öregebbek itthon végeztek konzerváló és építő munkát. Ha az öregek félreállnának, a gazdasági élet vezetését az újoncokra kellene bízni. Az ígéret földjének határáig mégis az öregek kísérik majd el a fiatalokat. Kéri a diákszövetség tagjait, vegyék védelmükbe azokat az ifjakat, akik búcsút mondanak az iskolának és kilépnek az élet küzdőterére.

Biró Sándor a 10 éves találkozóra egybegyültek nevében köszönetet mond mindazoknak, akik a 75 éves fennállását ünneplő nagykanizsai felső kereskedelmi iskola megteremtése, fejlesztése és fenntartása körül érdemeket szereztek. Bár az életben való boldoguláshoz fűzött reményeik a mostoha viszonyok következtében nem is valósultak meg teljesen, a helyre, ahol az életüknek a leggondtalanabb és talán ezért is a legszebb éveit töltötték el, mindig szeretettel gondolnak vissza. Hálásan emlékszik meg volt igazgatójukról, dr. *Villányi* Henrikről és tanáraikról, akiknek köszönhetik, hogy érzékeny lelküket helyes irányba terelték és így lehetővé tették, hogy helyüket az élet mai, igen göröngyös útjain is megállták. Majd az intézetnek hősi halált halt növendékei felé fordul a tekintete és soha el nem múló kegyeletük jeléül elhelyezi az 1922-ben érettségizettek koszorúját.

Berger Gyula IV. évf. tanuló osztálytársai érzelmeit is tolmácsolja, amikor az iskolától búcsúzik. Érti a válás nehéz pillanatát, mert attól a kis világtól kell elszakadni, amely a maga külön alkotmányával, törvényeivel és polgáraival a nagyvilágnál sokkal ideálisabb. Szomorúan állapítja meg, hogy e világból kirepülő rajok egyike sem volt még ilyen nehéz helyzetben, mint az ő évfolyamuk, mégis reméli, hogy az iskolában szerzett ismereteik a sivár viszonyok ellenére is lehetővé teszik az életben való elhelyezkedésüket. Az évfolyam háláját és köszönetét fejezi ki ezért az iskola tanárainak. Majd bejelenti a szövetséghez való csatlakozásukat.

Rajki István, nagykereskedő, főtitkár a szövetség szeretetétől áthatott, nagy gonddal szerkesztett évi jelentése is rámutat a viszonyokban rejlő nagy nehézségekre, amelyek az egyesület normális működését gátolják. Örömmel állapítja meg, hogy az említett kedvezőtlen körülmények ellenére

is sikerült a szövetség kereteit megtartanunk, ami életerejének kétségtelen bizonyítéka. Véleménye szerint ez elsősorban a budapesti csoport vezetőségének az érdeme. Az ő lelkesedésük teremtette meg ugyanis azt a törzsgárdát, amely a minden hónap első szombatján rendezett összejöveteleknek az állandó látogatója. E gárda kitarása biztosítéka egyben annak is, hogy a budapesti csoportot a legsúlyosabb viszonyok sem rendíthetik meg. Szövetségünk jövője szempontjából kedvező jelenség az is, hogy a Nagykanizsán 1931. december hó 19-én rendezett estélyünkön nemcsak a tagjaink jelentek meg igen nagy számban, hanem a sorainkban üdvözölhettük ez alkalommal a város társadalmának a szövetségünkkel rokonszenvező számottevő rétegeit is.

Egyesületünk válaszmánya ismételten foglalkozott az álláshalmozás fontos kérdésével. A kecskeméti szövetség kezdeményezésére átiratot intéztünk a belügyi kormányzathoz, hogy az álláshalmozásoknak törvényhozási úton vessen gátat és így tegye lehetővé a fiatalság elhelyezkedését.

A főtitkár jelentéséből tudtuk meg azt is, hogy szövetségünknek ma már 373 rendes, 23 alapító és 29 pártoló, összesen 425 tagja van, vagyis 14-el több, mint az elmúlt esztendőben. Megragadja ezt az alkalmat, hogy az iskola volt növendékének, *Vértés Bélának* köszönetet mondjon azért a támogatásért, hogy szövetségünkbe alapítótagul belépett.

Végül még megemlíti, hogy szövetségünk ez évben is felső kereskedelmi iskolai tanulókat segélyezett és a felső kereskedelmi iskolai tanári könyvtár céljaira áldozott, sőt anyagi erejéhez mérten arra rászoruló tagjait pénzzel is támogatta és így alapszabályszerű kötelességének e tekintetben is megfelelt.

A jelentés elhangzása után *Róna Gyula*, a budapesti csoport főtitkára kér szót. A budapestiek szeretettel teljes üdvözlését és azt a kérését tolmácsolja, hogy a nagykanizsai vezetőség is kövessen el mindent, hogy a szövetség a mai mostoha viszonyok ellenére továbbra is fennmaradjon. Kapott utasításának megfelelően közli a közgyűléssel, hogy a budapesti csoport még fokozottabb erővel és akarattal dolgozik majd ez irányban, mert bízik abban, hogy nemsokára eljön az az idő, amikor a szövetség megvalósíthatja mindazt, amiért megalakult.

Biró Ernő, pénztáros a szövetség vagyoni állapotáról számol be. Jelenése szerint egyesületünknek a pénztári állománya 1565.49 pengő. Természetes, hogy ez az összeg távolról sem elegendő arra, hogy az anyagiakkal kapcsolatos feladatainknak megfeleljünk. Reméljük azonban, hogy az általános gazdasági helyzet javulásával e téren is nagyobb eredményeket érhetünk majd el.

Az alapszabályoktól előírt tisztújítás megejtése előtt *Ádám Róbert* elnök azt a véleményét fejezi ki, hogy a mai közgyűlés kötelessége, hogy mindazokkal szemben, akik a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola vagy a szövetség körül érdemeket szereztek, háláját lerója. Indítványára a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel megválasztja a szövetség dísztagjává dr. *Kállay Tibor*, nyug. pénzügyminisztert, nemzetgyűlési képviselőt; díszelnöknek dr. *Krátky István* polgármestert, dr. *Hegyí Lajos* főjegyzőt és dr. *Halphen Jenő*, hitközségi elnököt; tiszteletbeli tagoknak pedig dr. *Mező Ferencet* és dr. *Fenyő Bélát*.

A tisztikar és válaszmány megválasztása után a Himnusz szent zsolozsmái fejezték be a szövetség életerejét bizonyító és ezért nagyjelentőségű, harmadik rendes közgyűlésünket.

A közgyűlés napján megtartott társasvacsora is annak a szellemnek

volt a kifejezője, amelyet szövetségünk képvisel. Már a délelőtt folyamán megnyilatkozott baráti együttérzés a fehér asztalnál csak fokozódott. Új díszelnökeinknek a vacsorán való megtisztelő megjelenése az estnek a hangulatát szintén emelte. Ádám Róbert, dr. Hegyi Lajos, Balog Dávid, dr. Halphen Jenő, Róna Gyula és Kleinfeld István felköszöntői pedig hozzájárultak ahhoz, hogy a szövetségi gondolat, a közös célokért való akarás és áldozatkészség erősödjék.

Az ünnep véget ért, a létért való küzdelem gondjai váltják azt fel. A visszaemlékezés színes képeit azonban az élet terhei sem semmisítik meg, mert az ennek nyomán fakadt lelki felfrissülés új erőt és reményt csepegtet még azok lelkébe is, akik a jelent túlságosan sötétnek és sivárnak látják.

IV.

Igazgatói jelentés az 1931/32-i iskolai évről.

Fried Ödön dr. Szomorú kötelességet teljesítünk, de bensőnknek a sugallatát is követjük, amikor évi jelentésünk ismertetésekor elsősorban arról a veszteségről emlékezünk meg, amely intézetünket iskolai szakosztályunk igen érdemes tagjának, *Fried Ödön dr.*-nak 1931. augusztus 20-án Bécsben történt elhúnytával érte. Az osztatlan részvét, amelyet a megrendítő gyász hír széles körben kiváltott, minden kétséget kizáróan bizonyította, hogy a nagykanizsai ügyvédszövetség elnökével nemcsak a kartársai részéről elismert, kiváló és nagyműveltségű jogász, hanem a városunknak általánosan is nagyrabecsült és tisztelt polgára szállt a sírba.

A derüs kedélye mellett is mélyen érző, minden szép és nemes ügyért lelkesen hevülő embernek az elmúlása azonban különösen bennünket sujtott érzékenyen. Az emberi ideálokat szolgáló fejlődésnek és haladásnak őszinte barátja ugyanis szeretettel ragaszkodott hitközsége kulturális intézményeihez, elsősorban pedig ez eszméket szolgáló iskoláihoz. E szeretetből fakadó hittel és meggyőződéssel vallotta és hirdette, hogy hitközsége az elődöktől létesített, 75 éves multra visszatekintő kereskedelmi iskoláját mostoha anyagi viszonyai ellenére továbbra is tartsa fenn. Az iskolánk iránt való meleg érdeklődésének természetes folyománya, hogy tanári karának is megértő, jó barátja, érdekeinek jóakaró szószólója és nemes törekvéseinek lelkes támogatója volt mindenkor. Emlékét ezért kegyelettel megőrizzük.

Az iskolai év megnyitása. A lefolyt iskolai év a tanári testület alakuló értekezletével 1931. szeptember 2-án kezdődött. A javító vizsgálatokat szeptember 3. és 7-én tartottuk meg. Javító vizsgálatra jelentkezett 28 tanuló, nem felelt meg, tehát osztályisméltésre utasítottunk 4 tanulót. A június hó 19. és 20-án megkezdett beírásokat szeptember hó 4. és 7-én folytattuk. Az I. évfolyamba 28, a II. évfolyamba 32, a III. évfolyamba 32, a IV. évfolyamba 42, összesen 134 tanuló iratkozott be. A beírt tanulók száma 3-al kevesebb volt, mint a múlt iskolai évben. A IV. évfolyamba a szabályos 40-es létszámon felül a tanulók felvételét a kir. Főigazgatóság engedélyezte.

A beírt tanulók közül évközben kimaradt a II. évfolyamból 1, a III. évfolyamból 1, összesen 2 tanuló, meghalt a II. évfolyamban 1 és így a létszám az év végén 131 tanuló volt.

A rendes tanítást az iskolai év ünnepi megnyitásával 1931. szeptember

9-én kezdtük meg és a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 29146/1932. számú, a szünet meghosszabbítása tárgyában kiadott rendelete értelmében 1932. június 13-án fejeztük be.

Tanári testület. A tanári karban a f. iskolai évben változások történtek. *Surányi* Gyula egy évig tartó, súlyos betegségéből felépült és működését tanártársai és tanítványai öröme a tanév elején újból megkezdte. Szeretettel és azzal a szívből fakadó kívánsággal üdvözlöttük ismét körünkben, hogy pályájának a szeretetétől áthatott lelkes és eredményes munkáját most már jó egészségben még sokáig végezhesse. *Surányi* visszatérése folytán végleg megvált iskolánktól *Krámer* Lajos, aki intézetünkben a gyorsírást 26 évig tanította. A szaktárgyát szerető kollégánknak és jó barátunknak az iskolánkból való távozását őszintén sajnáljuk, mert növendékeit nemcsak tanította, hanem nevelte és irányította is.

A 622—11—89/1931. számú miniszteri rendelet intézkedése következtében ez évben vált meg az iskolánktól *Niessner* Viktor tornatanár, aki a testnevelést iskolánkban 10 évig tanította. A parancsoló ok ellenére, amely miatt intézetünkéből távozott, megállapítjuk, hogy a testnevelés tanítása terén mindig megfelelő eredményt ért el. *Niessner* Viktor óráinak az ellátásával az iskolafenntartó *Lázár* Artur katonai átképző tanfolyamot végzett, izr. elemi iskolai tanítót, hadapródjelölt-tizedest bízta meg, akinek e minőségben való alkalmazását a kir. Főigazgatóság F—33—20/1931. sz. leiratával jóváhagyta. *Lázár* Artur ügybuzgóságával és már az első évben elért eredményrel is igazolta, hogy a testnevelés tanítására alkalmas.

Itt említjük meg, hogy a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 622—1—66/1932. sz. rendeletével szolgálati éveik alapján *Balog* Dávid igazgatót a VI. fizetési osztály 2. fokozatába (11), *Domány* Ármin tanárt pedig a VI. fizetési osztály 1. fokozatába (12) léptette elő. Az iskolafenntartó hasonló okból *Abádi* Jakab tanárt a IX. fizetési osztály 2. fokozatába sorozta be.

Tanulmányi ügyek és iskolai fegyelem. Rendtartásunk intézkedésének megfelelően a f. iskolai évben 1 alakuló-, 2 módszeres-, 2 ellenőrző-, 3 osztályozó és 1 záró értekezletet tartottunk. Ezeket nemcsak a tanulók szorgalmának és előmenetelének, az iskolában és az iskolán kívül való magaviseletüknek az ellenőrzésével, hanem módszertani és nevelési kérdésekkel is foglalkoztunk. A tanulók munkájának a lehetőség határain belül való megkönnyítését és a tanulmányi eredmény fokozását célzó kölcsönös hospitálásainkon szerzett tapasztalatainkat és az iskolai fegyelem megszilárdítására irányuló intézkedéseinket is itt beszéltük meg.

A tanulmányi eredmény azonban a tanári karnak céltudatos és megfeszített munkája ellenére sem javult, sőt egyes évfolyamokban határozott hanyatlás állapítható meg. Nem vigasztal bennünket a tudat, hogy a gyenge eredmény nem elszigetelt, hanem országos jelenség. Ha ennek az okát kutatjuk, azt elsősorban arra a közvéleményben még mindig élő, téves felfogásra vezethetjük vissza, amely a kereskedelmi iskolát a könnyebb iskolafajok közé sorolja, pedig állandóan hirdetjük és hangoztatjuk, hogy e vélemény teljesen hamis, mert iskolánk folyton fokozódó követelményeivel gyenge tanuló rendszerint megbirkózni nem tud. Jóakarátú intő és figyelmeztető szavunk azonban meghallgatásra alig talál. Csak így lehetséges, hogy tanulóink jelentékeny része oly hiányos előképzettségű, hogy nagyon gyakran a boldoguláshoz feltétlenül szükséges elemi ismeretekkel sem rendelkezik.

Fokozza a nehézségeket, hogy az iskolánkat látogató gyengébb szellemi tehetségű és rendszerint szegényebb sorsú tanulóink, a szülői házban sem

kapják meg a jobb tanulmányi eredmény eléréséhez szükséges támogatást. Nem változtat e tényen az, hogy a szülők bizonyára az egyre súlyosbodó gazdasági válsággal kapcsolatos létfenntartási gondok miatt sem foglalkoznak gyermekeikkel eléggé, nem ellenőrzik, nem serkentik és nem szorítják őket kötelességeiknek oly mértékben való teljesítésére, mint azt az előírt célkitűzéseink megkövetelik, pedig a szülői háznak az említett szempontból való intenzív támogatására a kereskedelmi iskolának épen ma van nagy szüksége, amikor a jövő bizonytalanságából származó lelki hatás a tanulóknak a tett-és cselekvő erejét amúgy is csökkenti. Elismerjük ugyan, hogy az elhelyezkedés nehézségeiből származó lehangoltságnak káros következményeit ellensúlyozni, a szebb és jobb magyar jövőben való hitnek a megerősítése révén a tanulóifjúság lelki egyensúlyát fenntartani és munkakészségét fokozni, tiszteletreméltó tanári feladat, a szülői ház segítségével nélkül azonban megfelelő eredményt e téren sem érhetünk el.

A tanulmányi eredményről szólva nem hallgathatjuk el, hogy erre iskolánkban az említett, országos jelenségeken kívül egy helyi ok is kedvezőtlenül hat. Intézetünkben ugyanis izraelita jellegénél fogva 5 napos, délelőtti és délutáni tanítás folyik, ami a tanulóinknak a feladatát feltétlenül megnehezíti.

Bármilyen legyen azonban e tanulmányi eredmény oka, kétségtelen, hogy a létező bajokon segíteni kell. Minden eszközt és alkalmat felhasználunk tehát a jövőben is, hogy a szülők az iskolát céljai elérésében a saját jól felfogott érdekükben is erősebben támogassák. Addig is, amíg e felvilágosító munka nagyobb eredményét nem látjuk, szükségesnek tartjuk, hogy a felsőbb tanügyi hatóságunknak magasabb célokat szolgáló, a tanulók szigorúbb elbírálását elrendelő intézkedéséhez kötelességszerűen alkalmazkodjunk. Lelkiismeretes mérlegelés után szigorúan osztályozzuk tehát főképpen az alsóbb évfolyamok növendékeit, hogy lehetőleg már itt eltávolítsuk azokat, akiknek gyenge tehetségük vagy laza kötelességérzetük nem biztosít bennünket arról, hogy megfelelő készültséggel hagyják majd el az iskola padjait. Az emberi szempontok figyelembevételével történő, szigorúbb mértéknek az alkalmazását azonban parancsolóan előírja az a meggyőződésünk is, hogy az iskolai munka eredményességét minden kedvezőtlen külső befolyás ellenére biztosítanunk kell.

A rendkívüli tárgyak közül ebben az évben is német társalgási gyakorlatokat, szépírást és gépírást tanítottunk.

A német társalgási gyakorlatoknak a tanításával a német nyelvi eredményt akartuk fokozni. E törekvésünket a német nyelvnek nagy gyakorlati jelentősége és az új érettségi szabályzatunk idevágó intézkedései indokolják. A rendes délutáni tanítás folytán fennálló nehézségek miatt ez órát 15 és 20-as csoportokban csak 2 évfolyam növendékei látogatták. Pedagógiai okokból alakítottuk meg a csoportokat az I. és IV. évfolyam tanulóiból. Bár e gyakorlatokat iskolánkban csak két év óta rendszeresítettük, a német nyelvben a haladás kétségtelenül megállapítható. Érthető tehát az a törekvésünk, hogy a német társalgási gyakorlatokon való részvételt valamennyi évfolyam tanulóira részére lehetővé tegyük.

A szépírást az első évfolyamban azért tanítottuk, mert az iskolánkba kerülő tanulók írása nem megfelelő. Ez és a szépírásnak a kereskedelmi iskolában való nagy fontossága a magyarázata annak, hogy ez órák alól az I. évfolyam egy tanulóját sem mentettük fel annak ellenére, hogy utasításaink értelmében ez lehetséges volna.

A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr a gépírás nagy gya-

korlati jelentőségére való tekintettel és a kereskedelmi gyakorlati szakemberek óhajának megfelelően 622—05—257/1930. számú rendeletével a gépírásnak a II.—IV. évfolyamban heti 1—1 órában kötelező tárgyként való tanítását rendelte el. E rendelet értelmében a II. évfolyam tanulói e tárgyat a f. iskolai évben már kötelezően tanulták.

Ama meggondolás alapján, hogy a gépen való írni tudás az életben való elhelyezkedésnek ma igen fontos feltétele és hogy a IV. évfolyam tanulója gyakorlat hiányában már elfelejtette, amit e téren annak idején a II. évfolyamban elsajátított, a kir. Főigazgatóság jóváhagyásával a IV. évfolyam tanulóit ez évben is felszólítottuk, hogy a gépírást mint rendkívüli tárgyat tanulják. Ez évfolyam 42 növendéke közül 20 jelentkezett is, akik ez ügyeséget 2 csoportban heti 1—1 órában tanulták.

A gyakorlati élet követelményeihez alkalmazkodtunk azzal is, hogy a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 36.864/1932. sz. engedélye alapján lehetővé tettük, hogy a IV. évfolyam tanulói a II. félévben kéthetenként 1—1 órában vámszaki előadásokat hallgathassanak. Ezt a törekvésünket a helyi viszonyok indokolják. Nagykanizsán ugyanis vámhivatal működik és ezért az iskolánkból kikerülő növendékeink ez ismereteket jól értékesíthetik. A hallgatók figyelmét teljesen lekötő, érdekes és értékes előadásokat ez évben is *Bálint Gyula*, vámszaki főtiszt úr tartotta. Csak a hivatásszeretete, a kereskedelmi szakoktatás és az iskolánk iránt való meleg érdeklődése teszi érthetővé, hogy az előadói tisztet most már harmadszor és díjmentesen vállalta. Kellemes kötelességet teljesítünk tehát, amikor az előadónak az iskolánk érdekében kifejtett önzetlen fáradozását e helyen ismét azzal a kívánsággal köszönjük meg, hogy hasznos munkáját a jövő iskolai évben folytassa.

Itt említjük meg, hogy az Országos Kereskedelmi és Iparos Szövetség ez évben a felső kereskedelmi iskolai tanulók tanulmányi versenyt nem rendezte meg. Sajnálattal állapítjuk ezt meg azért, mert e versenyek nemcsak a gyakorlati élet és az iskola között fennálló kapcsolatot mélyítették, hanem tanulóinknak a becsvágyát fokozták és őket nagyobb erőkifejtésre ösztönözték. Azért reméljük, hogy az OKISZ e versenyek rendezéséről nem végérvényesen mondott le.

A nevelés a tanári munkának a tanítással egyenrangú része. Csak céltudatos neveléssel válthatók ugyanis a tanulókból ki azok a lelki értékek, amelyek nélkül megfelelő tanulmányi eredmény sem képzelhető el. Az életben való boldogulás szempontjából azonban még fontosabb, hogy az iskolából kikerülő növendékeink kifogástalan magatartású, rendszerető, kötelességüket lelkiismeretesen teljesítő, önfegyelmezett és lemondani tudó fiatal emberek legyenek. E felfogásunkat indokolja az a tapasztalatunk, hogy csak a legszerényebb, teljesen lefokozott életmódra is ösztönző, e nagyértékű tulajdonságok képesítik a mai fiatalságot arra, hogy az életben eléje tornyosuló akadályokkal megküzdhessen, erkölcsi tisztaságát a legmoshatóbb körülmények között is megőrizhesse és a bűn fertőjébe ne zuhanjon. Minden eszközt fel kell tehát használnunk, hogy e meggyőződésünknek az iskola életében is érvényt szerezzünk.

Ezt a célt szolgálja elsősorban az iskolai rend és fegyelem. Főtörekvésünk tehát a f. tanévben is ennek a megszilárdítása volt. A kedvezőtlen külső körülmények fegyelemlazító hatása ellenére is örvendetes a haladás, amelyről e tekintetben beszámolhatunk, mert az iskola fegyelmi állapota az egész évben megfelelő volt. Súlyosabb elbírálás alá eső fegyelmi vétség alig fordult elő, szigorúbb büntetést csak néhány esetben alkalmaztunk. Az iskolai fegyelemnek bizonyítéka az is, hogy az évfolyamfőnökök a tanuló-

kat lakásaikon történő látogatásaik alkalmával otthon találták. Az iskolai rend szempontjából kedvező jelenség továbbá, hogy növendékeink az előadásokat pontosan látogatták és iskolakerülésre valló igazolatlan óramulasztás kevés volt.

Az e téren elért eredményt azonban még fokozni akarjuk és ezzel azt a még mindig létező, érthetetlen állapotot megszüntetni, hogy a tanulóiifjúság csak az e téren megnyilatkozó koraérettsége folytán, a mai súlyos gazdasági viszonyok között nehezen kielégíthető követelményeket támasszon és az iskolából e veszélyes tulajdonsággal terheltén lépjen az életbe. Jól tudjuk azonban, hogy ezt az ideális célt a szülők őszinte segítsége nélkül el nem érhetjük. Szívveljék meg tehát a tanácsainkat és támogassanak bennünket. Sőt nagyon helyes volna, ha ez irányelvekhez még akkor is ragaszkodnának, amikor a gyermekeik az iskolából már kikerültek, mert ily módon sok keserves csalódástól mentesülhetnek.

Egészségi állapot. Az iskola tanulóinak az egészségi állapota ez év folyamán nem volt kedvező. Növendékeink a városban a téli hónapokban járványszerűen fellépett náthaláz miatt sokat mulasztottak, de a tanítás azért nem szünetelt. Tanulóink között ez évben több súlyosabb természetű megbetegedés is előfordult, amelyek közül egy halálos kimenetelű volt. Meghülés folytán fellépett komplikációk következtében a szülőknek és az iskolának mély fájdalomra vezítettük el *Németh* János II. évfolyamú tanulót. 1932. február 24-én kísértük utolsó útjára. Kedves tanítványának gyászszertartását az iskola növendékeinek a közreműködésével *Gazdag* Ferenc, hitoktató végezte. A sírnál osztálytársai és az iskola nevében *Balogh* János tanuló búcsúzott el tőle. Nyugodjék békében.

A náthaláz fellépése idején néhány napos betegség a tanári testület több tagjánál is előfordult, de ezek a rövid ideig tartó megbetegedések a tanítást nem zavarták, mert a mulasztó tanárok helyettesítéséről könnyen gondoskodtunk. Több hétig tartó betegség miatt csak *Neumann* Henrik dr., az egészségtan tanára mulasztott, aki azonban az elmaradt óráit felgyógyulása után pótolta.

Az iskola egészségügyi viszonyait dr. Neumann Henrik, az iskola egészségtan tanára állandóan ellenőrizte és az arra rászoruló tanulókat ingyen gyógykezelésben részesítette. Szemvizsgálatot dr. *Goda* Lipót, városi tisztí főorvos kétszer tartott.

Valláserkölcsi- és hazafias nevelés, iskolai ünnepségek. Iskolánkban hagyományképen él az a felfogás, amely az ifjúság erkölcsi nevelésének egyik legfontosabb eszközét a vallásos érzés és szellem ápolásában látja. Ez érzésnek a tanulóknál való megerősítését azonban szükségesnek tartottuk azért is, mert meggyőződésből valljuk, hogy elsősorban a vallásos hit adhatja meg a mai fiatalságnak a lelki erőt ahhoz, hogy erkölcsi egyensúlyát az élet megpróbáltatásai közepette se veszítse el. A tanári testület tehát éber figyelemmel vigyázott arra, hogy tanulóink vallási kötelességeiket pontosan teljesítsék. Tanáraik és hitoktatóik vezetésével résztvettek felekezeteik istentiszteletein és vallási gyakorlatain. A középiskolák zsidó vallású tanulóitól rendezett Chanukka-ünnepen intézetünk növendékei közül *Berger* Gyula és *Stern* István IV. évfolyamú tanulók szerepeltek.

A hazaszeretet és nemzeti érzés ápolására, a nemzet nagyjai iránt való tisztelet fokozására is minden alkalmat megragadtunk. Állandóan rámutattunk szeretett hazánknak mai szomorú állapotára és az ifjúságnak ezzel kapcsolatos kötelességeire. Iskolai ünnepségeinket is ez a szellem és az a törekvés hatotta át, hogy növendékeinkben az áldozatos hazaszeretet érzése is erősödjék. Az iskolai rendezéseket azonban felhasználtuk arra is, hogy

azokra a hazafias kötelességekre rámutassunk, amelyeket a mai válságos gazdasági helyzet ifjúságunkra ró.

Szeptember 9-én, a tanév megnyitásakor *Surányi* Gyula tanár a nemzeti zászló tiszteletének a fontosságát és jelentőségét méltatta.

Október 6-án az aradi vértanúk emlékének áldoztunk. Az ünnepi beszédet *Stern* István IV. évfolyamú tanuló mondotta.

Október 22-én tartottuk meg a finn-ugor testvériség napját, amelynek nemzeti szempontból való jelentőségét *Domány* Ármin tanár ismertette.

Október 30-án takarékosági napot rendeztünk, amelyen *Marosi* Géza tanár a takarékoság erényének a gyakorlására hívta fel növendékeinket.

December 10-én *Surányi* Gyula tanár a limanovai hősökrol emlékezett meg, az ifjúságot a hősök iránt való tiszteletre buzdítva.

Iskolai ünnepeink sorában ez évben is az első helyet foglalta el a szabadságünnepeink, amelyet március 15-én a Nagykanizsai Kaszinó disztermében a következő műsorral rendeztünk:

1. Ima a hazáért. Énekelte az ifjúsági énekkar.
2. Megnyitóbeszéd. Elmondta Wilde Imre III. évf. tanuló.
3. Jakab Ödön: Március 15. Szavalta Pollák Ede IV. évf. tanuló.
4. Kozma-Ivánka: Karthágói harangok, melodráma. Előadta Lichtenstein Miklós IV. évf. tanuló, zongorán kísért Kirschner László.
5. Ünnepi beszéd. Elmondta Stern István IV. évf. tanuló.
6. Talpra magyar. Énekelte az ifjúsági énekkar.
7. a) Hubay: Csárdajelenet.
b) Brahms: Magyar tánc.

Hegedün előadta *Havas* Andor IV. évf. tanuló, zongorán kísért *Artner* Margit.

8. Kozma A.: A táltos álma. Szavalta *Berger* Gyula IV. évf. tanuló.
9. Szózat. Énekelte az ifjúsági énekkar.

Május első hetében a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 38.307/1932. sz. rendeletének megfelelően, az anyai szeretet és a gyermeki anyatisztelelet magasztos eszméit szolgáltuk azzal, hogy ezeknek léleknemésítő hatásáról minden osztályban megemlékeztünk.

Május 15-én tanulóink a nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzett tanulók szövetségének a közgyűlésén vettek részt. Elhoztuk őket erre az ünnepi gyűlésre azért, hogy a vén diákok tiszteletreméltó példája reájuk is buzdítólag hasson.

Május 23-án a madarak és fák napját tartottuk meg. E napnak a jelentőségét és rendeltetését, az ifjúságnak e téren való feladatait *Surányi* Gyula tanár ismertette.

Május 27-én *Domány* Ármin tanár a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 29.732/1932. sz. rendelete értelmében a magyar nyelvi órákat használta fel, hogy minden évfolyamban az irodalom és könyv szeretetéről és megbecsüléséről rövid előadást tartson.

Május 29-én az intézet ifjúsága a tanári testület vezetése mellett résztvett Nagykanizsa városának a háború hősi halottainak emlékére rendezett ünnepén.

Nagyszerű alkalom volt a hősök napja arra is, hogy a világháború magyar dalosa, Gyóni Géza szellemének áldozzunk. *Surányi* Gyula tanár nagyhatású beszédben hódolt a martirhalált halt, koszorús költőnk dicső

emlékének, *Stern István* IV. évf. tanuló pedig „Csak egy éjszakára“ c. költeményét szavalta el.

Május 30-án az iskola udvarán tartottuk meg az évvégi tornavizsgát. Szokásunktól eltérően így kellett cselekednünk azért, mert a május 26-ára a „Zrinyi“ sportpályán tervezett tornaünnepségünket az eső meghiúsította. A házi keretben megtartott vizsga is igazolta azonban, hogy iskolánk a testnevelés terén is eredményes munkát végez.

Június 13-án évvégi ünnepet rendeztünk, amelyen a tanulmányi ösztöndíjakat és jutalmakat osztottuk ki.

Tandíjmentesség. Az állandóan rosszabbodó gazdasági viszonyok folytán az iskolánkat fenntartó nagykanizsai izr. hitközség is anyagi áldozatokkal küzd. Ez indította az iskolai szakosztályt arra, hogy a tandíjmentesség eddig követett gyakorlatán változtasson. A körülmények kényszerítő hatása alatt történő szigorúbb elbírálás mellett is a tandíjmentesség feltételei nálunk még mindig enyhébbek, mint az állami vagy a szomszédos városi és testületi iskolákban. Teljes tandíjmentességben részesült 6, háromnegyed kedvezményt kapott 4, fél tandíjat fizetett 15 és egynegyed kedvezményben részesült 21 tanuló. Az elengedett összeg 4350.— pengő. Aki a fenntartó anyagi helyzetét ismeri, tudja csak igazán értékelni azt az áldozatkészséget, amely a jelentékeny összegű tandíjlelengedésben megnyilvánul.

Szülői értekezletek. A szülői ház és az iskola együttműködésének a fontossága ma már közismert. Erre a megismerésre vezethető vissza az az öröndetes tény, hogy a szülőknek az iskola iránt való érdeklődése és ennek következményeképpen a szülői értekezletek látogatottsága állandóan emelkedik. A szülők megjelenésében megnyilatkozó nagyobb fokú érdeklődés ellenére is, ez értekezletek még mindig nem felelnek meg annak a célnak, amelyre hivatottak. Oka ennek az, hogy minden erre irányuló törekvésünk ellenére sem sikerül a szülőket a közös munkába oly módon bevonni, hogy ne csak az előadásainkat hallgassák meg, hanem az azokkal kapcsolatos észrevételeiket megtegyék, az iskolára és gyermekeikre vonatkozó megfigyeléseiket, tapasztalataikat és óhajaikat velünk megismertessék. A szülői értekezletek értékét csökkentik az a tapasztalatunk is, hogy a szülők és lakásadók tanácsainkat figyelmesen meghallgatják ugyan, de a legtöbb esetben nem követik és gyermekeik házi nevelésénél nem használják fel azokat. E megállapításunk ellenére is reméljük azonban, hogy az erre irányuló következetes munkával mégis sikerül majd a szülők passzív magatartását megváltoztatni és rábírnunk őket arra, hogy tanácsainkat gyermekeik érdekében pontosan kövessék is.

Az 1931—32. iskolaévben is két szülői értekezletet tartottunk. Az 1931. október 25-i első értekezleten az igazgató a tanulók és szülők kötelességeiről beszélt. Ezt az alkalmat használta fel arra is, hogy okulás végett az 1930—31. tanév végén az iskolánkban előfordult sajnálatos események következményeit és tanulságait a szülőkkel és lakásadókkal megismertesse. Ezt *Surányi Gyula* tanár „A helyes nevelésről“ tartott értékes előadása követte. Az értekezlet népes volt, de az előadásokat követő eszmecsereben csak egy-két szülő vett részt. 1932. március 6-i második értekezleten az igazgató az első félévi eredményt és ennek a fokozására alkalmas eszközöket ismertette, *Neufeld Simon* tanár pedig „Hogyan tanuljunk“ c. előadásában adott nagyon hasznos utmutatásokat. A szülők a második értekezleten is nagy számban jelentek meg, de az előadásokhoz való hozzászólásra őket rábírnunk ezuttal nem lehetett.

Hivatalos látogatás. Dr. *Szakáll* Zsigmond főigazgató úr iskolánkat 1931. október hó 12., 13. és 14-én látogatta meg. Ez idő alatt mind a négy évfolyamban többször hospitált és tapasztalatait az elnöklété alatt megtartott értekezleten közölte velünk. Megelégedését kifejező szavai jólesően hatottak reánk, mert munkánknak a legilletékesebb helyről való elismerését jelentették. Örömmel fogadtuk és követtük azonban az általános eredmény fokozását célzó kifogásait, megjegyzéseit és útmutatásait is, mert tapasztalatból tudjuk, hogy a kereskedelmi iskolák életét és működését nagyszerűen ismerő, széles látókörű pedagógusnak jóindulatú tanácsai iskolánknak csak javára valnak.

Kötelező filmelőadások. A nm. Vallás- és Köznevelési Miniszter Úrnak 78.883/1925. VI. számú rendelete szerint a Magyar-Holland Kultur-gazdasági R. T.-től rendezett oktató filmelőadásoknak a látogatása a tanulókra kötelező. Bár a filmnek, mint oktató és szemléltető eszköznek a fontosságát feltétlenül elismerjük, ez előadások a mi szempontunkból mégis kis értékűek, mert a kereskedelmi iskolák speciális céljaihoz kevésbé alkalmazkodnak. E filmek révén nem kapjuk meg a tanítási időből minden hónapban elvont 2 órának az ellenértékét sem. Ezért nem sajnáljuk, hogy az előre megfizetett 8 filmelőadás helyett ez évben csak ötöt nézhettünk meg. Az egyes előadásokat a szaktanárok bevezető ismertetése előzte meg és tette hasznosabbá.

Ipartelepek látogatása, tanulmányi kirándulások. A kereskedelmi iskola növendékeit az életnek neveli. Ez a körülmény parancsolóan előírja, hogy a kereskedelmi iskolai tanuló már a tanulmányainak az ideje alatt is mennél többet lásson a gyakorlatban abból, amit elméletben tanul. Meg kell tehát ragadnunk minden alkalmat, hogy növendékeinknek a lehetőség határain belül erre módja legyen. Ezért tekintették meg tanulóink szaktanáraik vezetése mellett a f. iskolai évben is a nagykanizsai ipartelepeket és a kereskedelmi és gazdasági vonatkozású intézményeket. Az ipartelepeken technológiai tudásukat, a többi helyen pedig egyéb gyakorlati ismereteiket gyarapították. Fogadják az ipartelepek és intézmények vezetői e helyen is hálás köszönetünket a szíves és barátságos fogadtatásért, amelyben bennünket részesítettek.

Az említett gyakorlati célt hathatósan előmozdítják a tanulmányi kirándulások, amelyek nagy pedagógiai és erkölcsi haszonnal is járnak. Érthető tehát, hogy minden lehetővé tettük, hogy a Miskolc és környékére tervezett kirándulást megvalósítsuk. Sajnos, hogy e szép tervünk a gazdasági helyzet mostohasága miatt hajótörést szenvedett, mert e kirándulásra csak 8 tanuló jelentkezett. A jelentékeny költséggel járó tanulmányi utak rendezése körül felmerülő nehézségek a jövőben valószínűleg még nagyobbak lesznek, azért örülünk az utolsó időben bevezetett filléres vonatoknak, amelyek legalább a közelfekvő városoknak a megtekintését teszik majd lehetővé.

Iskolai találkozók. A mai gazdasági helyzet nyomasztó hatása, az iskolai találkozók rendezését is megnehezíti. Természetes ez azért, mert a gazdasági élet hanyatlásának anyagi következményeit főképpen az az osztály érzi, amely a kereskedelmi iskolát végzettek közül kerül ki. A vállalatok és üzemek racionalizálásával kapcsolatos leépítések, fizetésleszállítások stb. volt növendékeinket sujtják a legerősebben. Nem a volt tanítványaink érzületének a megváltozására, az iskolánk iránt való ragaszkodásuknak a lazulására, hanem az időknek mindent megbénító erejére vezethető tehát vissza az, hogy a f. iskolai évben csak az 1922-ben érettségizettek találkoztak.

Szövetségünk megalakulásával az iskolai találkozóknek a jellege különben is megváltozott. Oka ennek az, hogy a szövetségek és az iskolatársi

összejöveletek célkitűzései majdnem ugyanazok. Ezért az érdekeltek a találkozókat már néhány év óta a szövetségi közgyűlés napján tartják. E szokásnak a helyességét a gyakorlat igazolja, mert a szövetséggel való kapcsolat a találkozóknak az ünnepi hangulatát csak emeli. Szövetségünk közgyűlési beszámolója tehát a találkozók lefolyását is ismerteti. Ezért e helyen csak a megjelenteknek a névsorát közöljük: Bánfalvi József, adóügyi jegyző, Mura-keresztur; Biró Sándor, kereskedelmi ügynök, Keszthely; Hirschl Kálmán, bórkereskedő, Nagykanizsa; Goldschmied Jenő, banktisztviselő, Marcali; Böhm Pál, malomtulajdonos, Marcali; Kreutzer Károly, banktisztviselő, Nagykanizsa; Csoma Gyula, banktisztviselő, Letenye; Nagy Rezső, vasúti tisztviselő, Nagykanizsa; Pál Imre, vámtiszt, Budapest; Offenbeck Ferenc, városi tisztviselő, Nagykanizsa; Tausz István, banktisztviselő, Budapest; Weiner Károly, banktisztviselő, Tab; Schwarz Vilmos, kereskedő, Barcs; Weiszberger László, magántisztviselő, Milánó; Kaufmann Imre, kereskedő, Nagykanizsa; Sipos József, magántisztviselő, Nagykanizsa.

A tanári testület társadalmi és kulturális tevékenysége. A tanári kar tagjainak az iskolai munkája a f. tanévben a normálnál erősebb volt, ami azzal magyarázható, hogy megfelelő tanulmányi eredmény ma csak felfokozott erőfeszítéssel érhető el. A testület tagjai mégis szakítottak maguknak időt arra, hogy szűkebb keretben társadalmi és kulturális tevékenységet is kifejtsenek. Nemcsak mint tagok támogatták az e célokat szolgáló országos és nagykanizsai egyesületeket, hanem a helybeliek működésében tevékeny részt is vettek. Különösen sokat foglalkoztunk a szövetségünk ügyeivel. Előadói minőségben *Surányi* Gyula kollégánk szerzett érdemeket, akinek az Irodalmi és Művészeti Körben tartott történeti és irodalmi tárgyú, nagyértékű és nagyhatású előadásai ez ismereteknek a népszerűsítéséhez és a nagyközönség hazafias érzésének az emeléséhez nagyban hozzájárultak.

V.

Felettes hatóságok.

A felügyeletet iskolánk felett első fokon dr. *Szakáll* Zsigmond, kir. főigazgató úr gyakorolja. A másodfokú felügyeletet a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium VI. ügyosztálya végzi.

Intézetünk fenntartója: a Nagykanizsai Izr. Hitközség, amely az iskola ügyeinek az intézésével az iskolai szakosztályt bízta meg.

Az iskolai szakosztály tagjai:

Elnök: Ötvös Emil, ny. állampénztári főigazgató.

Helyettes elnök: Dr. Goda Lipót, városi tiszti főorvos.

Jegyző: Fábrián Miksa, hitközségi titkár.

Előadók: Balog Dávid, felső kereskedelmi iskolai igazgató. Havas Rezső, elemi iskolai igazgató.

A tanári testület képviselője: Marosi Géza, felső kereskedelmi iskolai tanár.

Az elemi iskolai tantestület képviselője: Lázár Artur, elemi iskolai tanító.

Tagok :

Ádám Róbert, nagykereskedő.
 Bún Samu, kir. tanácsos, nyug. felső kereskedelmi iskolai igazgató.
 Dr. Balázs Zsigmond, ügyvéd.
 Dr. Bartha István, ügyvéd.
 Dr. Beck Dezső, ügyvéd.
 Dr. Bród Tivadar, ügyvéd.
 Grünfeld Miksa, magánzó.
 Halász Jenő, nyug. elemi iskolai igazgató.
 Dr. Halphen Jenő ügyvéd, az izr. hitközség elnöke.
 Hirschler Sándor, vezérigazgató.
 Dr. Kahán Imre, nyug. ezredes-orvos.
 Kálmán Leó, bankár.
 Kertész József, nyug. elemi iskolai igazgató.
 Dr. Kertész Lipót, városi állatorvos.
 Kleinfeld Ignác, takarékpénztári igazgató.
 Dr. Kreiner Zsigmond, kórházi főorvos.
 Löwenstein Emil, nagybérlő.
 Miklós Gyula, bankigazgató.
 Dr. Ney Hugó, orvos.
 Dr. Rapoch Aladár, ügyvéd.
 Rosenberg Oszkár, segélyegyleti igazgató.
 Dr. Rothschild Béla, ügyvéd.
 Sárkány Mór, nagykereskedő.
 Stern Gyula, gyáros.
 Székely Nándor, nyug. városi mérnök.
 Vermes Aladár, nyug. középiskolai tanár.
 Dr. Villányi Henrik, nyug. felső kereskedelmi iskolai igazgató.
 Dr. Winkler Ernő, főrabbi.

Tanári testület.

Balog Dávid, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár. A segítőegyesület elnöke, az áruismeret-vegytani szertár öre. Tanította a vegytant és áruismeretet a II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 7. Működik ez intézetnél 30 év óta.

Rendes tanárok :

Abádi Jakab, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár. A sportkör pénztárosa. Tanította a kereskedelmi ismereteket és kereskedelmi számtant az I., a magyar kereskedelmi levelezést a II. és III., a könyvvitelt és gyakorló irodát a II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 20. Működik ez intézetnél 7 év óta.

Domány Ármin, középiskolákra képesített tanár. Az I. évfolyamnak a főnöke, az ifjúsági könyvtár öre, az önképzőkör vezetője. Tanította a német nyelvet és német társalgási gyakorlatokat az I., a történelmet az I. és II., a magyart mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 21. Működik ez intézetnél 33 év óta.

Marosi Géza, felső kereskedelmi iskolákra képesített tanár. A II. évfolyamnak a főnöke, a természettani szertár- és a tanári könyvtár öre, a segítőegyesület pénztárosa. Tanította a természettant az I., a mennyiségtant és politikai számtant az I., II. és III., a kereskedelmi számtant a II., III. és

IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 18. Működési éveinek száma 15, ez intézetnél 10.

Neufeld Simon, igazgató-helyettes, középiskolákra képesített tanár. A III. évfolyam főnöke, a segítőegyesület ellenőre. Tanította a német nyelvet a II., III. és IV., a német társalgási gyakorlatokat a IV., a francia nyelvet a II., III. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 21. Működik ez intézetnél 12 év óta.

Surányi Gyula, középiskolákra képesített tanár. A IV. évfolyamnak a főnöke, a földrajz-történelmi szertár öre. Tanította a történelmet a III. és IV., a földrajzt és gyórsírást mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 18. Működési éveinek száma 32, ez intézetnél 9.

Óraadó tanárok:

Havas Rezső, elemi iskolai igazgató. Az ifjúsági énekkar vezetője. Heti óráinak száma 1. Működik ez intézetnél 2 év óta.

Lázár Artur, katonai átképző tanfolyamot végzett elemi iskolai tanító. Tanította a testgyakorlást mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 8, április 11-től kezdve 12. Működik az intézetnél 1 év óta.

Dr. Neumann Henrik, iskolaorvos. Tanította az egészségtant mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 1. Működik az intézetnél 4 év óta.

Dr. Rosenberg Mór, köz- és váltóügyvéd. Tanította a jogi ismereteket a II. és III., a közgazdaságtant a IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 8. Működik ez intézetnél 39 év óta.

Vermes Aladár, középiskolákra képesített ny. tanár. Tanította a szépírást az I., a gépirást a II. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 6. Működik ez intézetnél 5 év óta.

Hitoktatók:

Ardai Simon, ny. elemi iskolai tanító. Tanította az izr. hittant az I. és III. évfolyamban. Heti óráinak száma 4. Működik ez intézetnél 9 év óta.

Gazdag Ferenc, világi pap, püspöki biztos. Tanította a róm. kat. hittant mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 8. Működik ez intézetnél 10 év óta.

Horváth Olivér, ág. ev. lelkész. Tanította az ág. ev. hittant mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 8. Működik ez intézetnél 12 év óta.

Kádár Lajos, ref. lelkész. Tanította a ref. hittant mind a négy évfolyamban. Heti óráinak száma 8. Működik ez intézetnél 23 év óta.

Dr. Winkler-Ernő, főrabbi. Tanította az izr. hittant a II. és IV. évfolyamban. Heti óráinak száma 4. Működik ez intézetnél 12 év óta.

Házmester és iskolaszolga: Francsics Zsigmond.

VI.

Az elvégzett tanítási anyag.

A felső kereskedelmi iskolák tanítási anyagát a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 68000/1927. számú rendeletével kiadott tanítástervünk egész terjedelmében felsorolja. Az egyes évfolyamok anyaga főképen a magántanulókat érdekelte. A magánvizsgák központosítása folytán azonban magántanulóink már nincsenek, azért a tanítási anyag részletes ismertetése helyett a fentemlített tanítástervre utalunk, amely a m. kir. Egyetemi Nyomdában kapható: Budapest, VIII. Múzeum-körút 6.

VII.

A könyv- és szertárak gyarapodása és jelen állapota.

A súlyos gazdasági viszonyok és megfelelő iskolaépület hiánya miatt könyv- és szertárainkat nem fejleszthettük oly mértékben, mint azt az önképzés és a szemléltető oktatás fontossága megkívánja. Az iskolafenntartónk áldozatkészségéből és egyes iparvállalatok lekötelező szívésségéből könyvtárunk és felszerelésünk az elmúlt iskolaévben mégis gyarapodott. A vagyonszerek átértékelése folytán az alább felsorolt adatok felszerelésünk mai értékét tüntetik fel.

Ijúsági könyvtár.

Az 1930/31. iskolaév végén a könyvtár állománya 1500 munka volt 1545 kötetben és 5645.50 pengő értékben. Az 1931/32. tanévben ifjúsági könyvtárunk 29 művel 256.— P értékben gyarapodott. A könyvtár állománya a f. iskolaév végén 1129 mű 1574 kötetben 5901.50 pengő értékben.

Tanári könyvtár.

A könyvtár állománya a múlt iskolaév végén 999 munka volt 1934 kötetben 3222.— pengő értékben. Az 1931/32. iskolai évben a könyvtárunk vétel és ajándékozás útján 22 művel 25 kötetben 235.— pengő értékben gyarapodott. A könyvtár állománya az 1931/32. iskolaév végén 1021 mű 1959 kötetben 3455.— pengő értékben.

Folyóiratok.

Az 1931/32. iskolaévben a következő folyóiratokat járattuk és kaptuk: Adó és Könyvvitel, Budapesti Szemle, Fizikai és Kémiai Lapok, Hivatalos Közlöny, Kereskedelmi Szakoktatás, Magyar Nyelvőr, Magyar Statisztikai Szemle, Magyar Szemle (V. K. M. ajándéka), Múlt és Jövő (Hitközség ajándéka), Természettudományi Közlöny, Neue Rundschau és Revue des Deux Mondes.

Földrajzi szertár.

E szertár az elmúlt iskolai évben nem gyarapodott. Jelenlegi állománya 17 térkép és 1 földgömb 445.— P értékben.

Történelmi szertár.

Állománya az 1930/31. iskolaév végén 6 térkép volt 110.— P értékben. Az elmúlt évi gyarapodás 2 térkép 84.— pengő értékben. Jelenlegi állománya 8 térkép 194.— pengő értékben.

Gyakorló iroda.

E szertár állománya az 1931/32. iskolai évben nem gyarapodott. Jelenlegi állománya 30 drb. „Espé“ készülék 478.29 pengő értékben.

Természettani szertár.

Állománya az 1930/31. iskolaév végén 148 drb. volt 1182.60 pengő értékben. Szaporodás az elmúlt tanévben 4 drb. 153.— pengő értékben. Jelenlegi állománya 152 drb. 1135.60 pengő értékben.

Áruismereti szertár.

Állománya az 1930/31. iskolaév végén 1288 drb. volt 472.— pengő értékben. Gyarapodás az 1931/32. iskolai évben 225 darab 87.— pengő értékben. Állomány az 1931/32. iskolaév végén 1513 drb. 559.— pengő értékben.

Vegytani szertár.

Állománya az 1930/31. iskolaév végén 261 drb. 1420.50 P értékben. Gyarapodás az elmúlt tanévben 29 drb. 270.81 pengő értékben. Jelenlegi állománya 290 drb. 1691.31 pengő értékben.

Sportköri felszerelés.

Állománya az 1930/31. iskolai év végén 165 drb. 463.40 pengő értékben. Gyarapodás az 1931/32. iskolaévben 11 drb. 134.50 pengő értékben. Állománya az 1931/32. iskolaév végén 176 drb. 597.90 pengő értékben.

VIII.

Az ifjúsági egyesületek működése.

Segítőegyesületünk nemes hivatásának megfelelően a f. iskolai évben is tankönyvekkel és pénzzel támogatta az arra rászoruló tanulókat. Sajnálatlall állapítjuk meg azonban, hogy az egyesület nem rendelkezik a szükséges anyagi eszközökkel ahhoz, hogy feladatát a mai kedvezőtlen gazdasági viszonyokhoz mértén teljesíthetné. Fokozza a nehézségeket, hogy a gazdasági helyzet nyomasztó hatása folytán a segítőegyesület mérlegében mindig fontos szerepet játszó rendkívüli pénzadományok mindinkább elmaradnak. Ily mostoha körülmények között működésünk főképen könyvek kölcsönadására szorítkozott. 91 tanuló 431 könyvet kapott díjmentesen kölcsön. Minthogy az egyesületnek bevétele néhány nagykanizsai pénztintézet adományán kívül csak a tanulóktól befizetett tagsági díjakból és az érettségi díjak maradványából volt, pénzsegélyben aránylag kevés növendékünket részesítettük. Ily segélyt 22 tanuló kapott, akik között 330.— pengőt osztottunk ki. A segítőegyesület kisebb teljesítőképessége miatt érzett lehangoltságunkat azonban enyhíti a tudat, hogy az évvégi jutalmak céljaira még elég tekintélyes összeggel rendelkezünk és ezt a pénzt is végeredményben szegénysorsú tanulóink kapják. Itt említjük még meg, hogy az egyesület vagyonában a f. iskolai évben beállott kisebb csökkenés, az értékpapírok árfolyamhanyatlásának tulajdonítható.

Az egyesület pénztári és vagyonkimutatását az alábbiakban közöljük:

Az ifjúsági segítőegyesület pénztári forgalma 1931/32.-i iskolai évben.

	Összeg		Összeg		Összeg	
	P	f	P	f	P	f
B E V É T E L E K :						
1. Egyenleg 1931. szeptember 1.			741	66		
2. 134 tanuló befizetése á 2.76 P... ..			369	84		
3. Szelvények:						
2 drb. Nagykanizsai Takp. rv.		4	—			
2 „ Nemzeti Bank rv.... ..		27	80			
1 „ Bankegyesület és Délzalai Takp. rv. ...		7	—			
4 „ Zalamegyei Gazd. Takp. rv.		14	—	52	80	
4. Adományok:						
Maradvány az érettségi díjakból		68	—			
„ a mozi pénzből		—	79			
Néptakarék adománya		50	—			
Zalamegyei Gazdasági Takaréka adománya ...		30	—			
Bankegyesület „ ...		50	—			
IV. évfolyam „ ...		25	30	224	09	
5. Kamatok						
betétkönyv szerint... ..				49	91	1438 30
K I A D Á S O K :						
1. Mult év végi ösztöndíjak				60	80	
2. Könyvek vétele és kötése				223	23	
3. Segélyekre				330	—	
4. Szelvény beszédési jutalék				1	—	
5. Egyenleg 1932. június 1.				823	27	1438 30

Nagykanizsa, 1932. június 5.

Neufeld Simon sk.

ellenőr

Balog Dávid sk.

elnök

Marosi Géza sk.

pénztáros

Az ifjúsági segítőegyesület vagyonkimutatása az 1931/32. tanév végén.

	Összeg		Összeg	
	P	f	P	f
1. Készpénz			820	51
2. Értékpapírok:				
a) Nagykanizsai Bankegyesület és Délzalai Takp. részv.				
Bún alap 1/5 darab			} 1 darab	
Dr. Villányi alap 1/5 "				
Balog " 2/5 "				
Domány " 1/5 "		50		
b) Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár részv.				
Bún alap 6/20 darab			} 4 darab à 50 P	
Dr. Villányi alap 37/20 "				
Balog " 5/20 "				
Markovics " 5/20 "				
Domány " 9/20 "				
Neufeld " 1/20 "				
Kaufmann " 17/20 "		200		
c) Nagykanizsai Takarékpénztár részv.				
Segítőegyesületi alap 2 darab à 30.— P		60		
d) Nemzeti Bank részvény				
1894-ben érettségizettek alapja 2 drb. à 150.— P		300	610	
3. Tankönyvek:				
Tavalyi érték	742	12		
Új beszerzés	223	23		
	965	35		
30% avulás	289	60	675	75
4. Felszerelés:				
Tavalyi érték			15	
Összesen			2121	26

Nagykanizsa, 1932. június 5.

Neufeld Simon sk.
ellenőr

Balog Dávid sk.
elnök

Marosi Géza sk.
pénztáros

Jelentés a Deák Ferenc önképzőköréről.

A kereskedelmi iskola önképzőkörének hármask feladata van. A szakoktatás egyoldalúságának ellensúlyozása az általános műveltség emelésével, az önálló gondolkozás kifejlesztése és a nyilvánosság előtt való fellépés. Az első célt szolgálták a dolgozatok és a szabadelőadások, irodalmi- és természettudományi előadások a legaktuálisabb dolgokról (rádió), sőt e célt szolgálták nagyrészt a szavlatok is, amelyek a magyar- és világirodalom gyöngyeivel ismertették meg azokat a növendékeket, akik nagy elfoglaltságuknál fogva a legjobb akarattal sem szakíthattak volna maguknak időt arra, hogy ezekkel megismerkedhessenek. A második és harmadik célra vonat-

kozóan csak annyit, hogy ezt szolgálja legsikeresebben az önképzőköri élet. Az iskolából kikerültek szívesen emlékeznek vissza a lelkes, néha zajos vitákra, amelyeknek vagy résztvevői, vagy hallgatói voltak s hálásak még évtizedek múlva is ezért, mert a vitatkozás szóbőségük növelésére s az önálló gondolkozás fejlesztésére jótékonyan hatott. Különösen a mai gazdasági helyzet fejtegetése eredményezett többször szenvedélyes vitákat, ahol a döntés a vezető tanáré volt, aki az ellentétes nézeteket kiegyenlíteni és a fiatalság tuzó nézeteit a való élettel igyekezett összhangba hozni. E viták nagyon örvendetesek és tanulságosak voltak, csak az a kár, hogy az ifjúság nagyrésze inkább a szépirodalmi művek, mint a közgazdasági kérdések iránt érdeklődik.

39-edszer alakult meg ez évben a kör s vezető tisztviselői a következők voltak:

Elnök: Ondrcska Elemér IV. évf. tanuló.

Alelnök: Wilde Imre III. évf. tanuló.

Titkár: Berger Gyula IV. évf. tanuló.

Könyvtáros: Stern István IV. évf. tanuló.

Az év folyamán 12 rendes gyűlést tartottunk. A benyújtott értekezések (12) legnagyobb része irodalmi, a többi közgazdasági volt.

Szabadelőadások száma 9 volt, itt is a hazai és külföldi irodalom volt túlsúlyban. A szavalatok száma 21 volt, nagy részük a modern és legújabb költőkből.

Valamennyi hazafias és a magasabb tanügyi hatóságoktól elrendelt iskolai ünnepséget a kör rendezte. Ezek részletes tárgyalása itt azonban fölöslegesnek látszik, mert az igazgatói jelentés külön pontban foglalkozik velük.

Domány Ármin s. k.
tanárelnök.

Beszámoló az ifjúsági sportkör 1931/32. tanévi működéséről.

A sportkör neve: Nagykanizsai négyévfolyamú fiú felső kereskedelmi iskola sportköre, kerület Székesfehérvár, keszthelyi csoport.

A sportkör igazolási száma 79, megalakulási ideje 1921. október 1.

A sportkör tiszteletbeli elnöke (igazgató): Balog Dávid, kereskedelmi iskolai igazgató.

A sportkör vezető tanára és lakáscíme: Lázár Artur, Nagykanizsa.

A sportkör tanára testnevelési tanár-e? nem.

Az intézet tanulóinak teljes létszáma: 131.

A magántanulók, illetve magánvizsgázók száma: —

A testgyakorlás alól felmentettek száma: 11.

A testnevelési alap alól felmentettek száma: —

A sportkörben működő tagok száma korosztályonként: I. korosztály (10—12 évesek): —, II. korosztály (12—14 évesek): —, III. korosztály (14—16 évesek): 21, IV. korosztály (16 éven felüliek): 99. Összesen: 120.

A korosztályok sportköri foglalkozásának heti óraszama összesen: 12.

A működő osztályok: —

Van-e az intézetnek tornaterme? nincs.

Van-e az intézetnek játékra alkalmas udvara? igen. Hány m²? 650.

Külön játszótére? nincs.

Melyik sporttelepen gyakorolnak a tagok? a nagykanizsai „Zrinyi” sporttelepen, hányszor hetenkint? egyszer.

Van-e uszoda? nincs. Hányan tanultak meg úszni az iskolai év alatt? —

Hányan tudnak összesen? 68

Téli sport üzésére van-e mód? igen.

Melyik sportnemből rendezett a sportkör házi-, intézetközi-, csoport-, kerületi-, országos versenyt? házi: atlétika.

Melyik KISOK versenyben, hol, mikor hány taggal vett részt a sportkör? —

A múlt iskolai évben a szünetidőre társadalmi egyesületeknek kiadott sportköri tagok száma: —

A sportkör vagyonának múlt évi maradványa: 93.47 pengő.

A jelen tanévben testnevelési járulékból befolyt 40% részesedés: 255.36 P.

A jelen tanévben befolyt egyéb bevételek összege: 51.88 pengő.

A sportkör jelen tanévi összes kiadásai: 263.02 pengő.

Maradvány: 137.69 pengő.

A sportkör működésére vonatkozó egyéb feljegyzések: 1931. október 4-én a zalaegerszegi vármegyei lövészversenyen iskolánk 2 növendéke vett részt. A Zrínyi Tornaegylettől, Nagykanizsa, 1931. október 25-én rendezett kerületközi atlétikai versenyen résztvevő 15 tanulónk közül 3 első, 3 második és 3 harmadik díjat nyert. A Zrínyi Tornaegyletnek 1932. április 25-i mezei futóversenyén 7 tanuló szerepelt, akik a csapatversenyben második díjat, az egyéni versenyben pedig harmadik díjat nyertek.

A sportkör által esetleg rendezett csoport-, kerületi-, vagy országos verseny részletes eredménye: —

Nagykanizsa, 1932. június 5.

Lázár Artur s. k.

a sportkör vezető tanára

A tanulmányi kirándulási alap zárószámadása:

1931. június 10. Egyenleg a múlt tanévról... ..	434.36 P
1931. június 19. 23 tanuló befizetése	23.— „
1931. szeptember 8. 111 tanuló befizetése	111.— „
1932. június 4. Kamat	<u>32.— „</u>

A kirándulási alap vagyona összesen 600.36 P

Nagykanizsa, 1932. június 5.

Neufeld Simon sk.

igazgató h.

Balog Dávid sk.

igazgató

IX.

Iskolánknak a jótéví az 1931/32. tanévben.

Az adományozó neve	Az adományt kapta	Évf.	Összeg	
			P	f
A Nagykanizsai Bankegyesület és Délzalai Takptár „Hirschler Sándor“ alapjának kamatai 200.— P... ..	Berger Gyula	IV.	100	—
” ”	Steiner István	II.	50	—
” ”	Kohn Ferenc	IV.	25	—
” ”	Herrnstein Ferenc	I.	25	—
Az Angol-Magyar Bank adománya ...	Ondracska Elemér	IV.	50	—
A Nagykanizsai Bankegyesület és Délzalai Takptár adománya 200.— P ...	Segítőegyesületnek		50	—
” ”	Berger Gyula (ruhas.)	IV.	25	—
” ”	Deutsch Ferenc ”	II.	25	—
” ”	Fischer Pál	IV.	50	—
” ”	Havas Andor	IV.	50	—
A Nagykanizsai Takarékpénztár adománya 80.— P	Tari István	IV.	40	—
” ”	Tura Lajos	IV.	40	—
A Néptakarékpénztár adománya 70.— P	Önképzőkörnek		50	—
” ”	Segítőegyesületnek		20	—
A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár adománya	Segítőegyesületnek		30	—
A Dunántúli Szeszfinomító R. T. adománya 50.— P	Deutsch Ferenc	II.	25	—
” ”	Fischer Tibor	I.	25	—
A Dunántúli Szeszfinomító R. T. alapítványának a növelésére			150	—
A Zalamegyei Orvosszövetség Fiókja „Pillitz“ alapítv. kamatai	Mátrai Lajos	II.	30	20
Diákszövetségünk nagykanizsai csoportjának adománya 75.— P	Ludas András	III.	25	—
” ”	Faragó Márton	II.	25	—
” ”	Stern Ferenc	II.	25	—
Diákszövetségünk budapesti csoportjának adománya 40.— P	Gyóri Lajos	III.	20	—
” ”	Szabadi Béla	III.	20	—

Az adományozó neve	Az adományt kapta	Évf.	Összeg	
			P	f
Dr. Villányi Henrik és egyéb tanári alapok összesített kamatai	Ifi Ferenc	I.	21	—
Az 1894-ben érettségizettek alapítványának kamatai	Ziegler Antal	III.	27	80
Az 1908-ban érettségizettek alapítványának kamatai	Balog János	I.	20	—
Az I. és II. sz. postahivatalok adománya	Döme Lajos	IV.	10	—
Schütz Sándor és Fia adománya 20.— P	Berger Gyula	IV.	10	—
	Mátrai Lajos	II.	10	—
Kleinfeld István, volt növendékünk adománva	Kovacsics Ernő	III.	20	—
	Összesen		1094	—

Fogadják a nemesszívű adományozók az iskolánk iránt tanúsított jóindulatukért e helyen is hálás köszönetünket.

X.

A tanulók névsora és érdemsorozata.

Érdemjegyek:

1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen.

Magaviselet:

1 = példás, 2 = jó, 3 = szabályszerű, 4 = kevésbé szabályszerű.

Külső alak:

1 = szép, 2 = rendez, 3 = tűrhető, 4 = rendetlen.

I. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: *Domány Ármin.*

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása	Híj- és e i k ő c s l a n		Magyar fog. és irodalom		Törtélem	Földrajz	Természetan	Matematika	Keresk. számlán	Keresk. ismeretek	Német ny. és levelezés	Gyorsítás	Testgyakorlás	Egészség	Szépítés	Német társalgási g/ak	Írásb. do. g. külső alakja	Magaviselet
	2	3	2	2	3	3	4	3	4	2	2	2	1	—	2	1		
Baj Károly, Nagykanizsa, 1917. r. k.	2	3	2	2	3	3	4	3	4	2	2	2	1	—	2	1		
Balogh János, Bagolasánc, 1917. r. k.	1	2	3	2	2	2	2	2	2	3	2	1	1	2	—	2	1	
Bálint Béla, Hahót, 1915. r. k.	1	2	2	3	2	2	2	2	2	3	2	1	1	2	2	2	1	
Bodó László, Murakeresztur, 1915. r. k.	1	3	2	3	2	1	2	2	2	2	1	2	2	2	1	2	1	
5 Bogdán Frigyes, Zákány, 1915. r. k.	1	3	3	3	2	3	3	3	3	4	3	2	2	2	3	2	1	
Brunics György, Nagykanizsa, 1915. r. k.	2	4	3	4	3	3	4	4	4	3	3	fm.	2	2	2	3	2	
Czulek Lajos, Zalaszentjakab, 1916. r. k.	2	3	2	2	1	2	2	2	3	2	2	2	2	2	3	2	1	
Dlask Ferenc, Nagykanizsa, 1917. r. k.	3	4	3	2	2	3	2	2	4	3	1	1	3	3	3	1	1	
Fitos Árpád, Lokca, 1916. r. k.	1	3	2	2	2	3	3	3	4	2	2	2	1	3	1	1	1	
10 Fitos Géza, Lokca, 1913. r. k.	2	3	2	3	2	3	3	3	3	3	1	1	1	3	1	1	1	
Fischer Tibor, Nagykanizsa, 1915. izr.	1	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	2	—	3	1	1	
Grosz József, Balatonboglár, 1917. izr.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	1	
Hágnér Kálmán, Nagykanizsa, 1915. r. k.	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	1	1	2	—	3	2	1	
Herrnstein Ferenc, Nagykanizsa, 1916. izr.	2	2	2	2	3	3	3	2	2	2	1	1	2	2	2	1	1	
15 Ifi Ferenc, Balatonberény, 1912. r. k.	1	2	2	2	2	3	3	2	2	1	1	1	2	—	1	1	1	
Kaszap László ism., Csákvár, 1916. ref.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1	—	2	2	
Kertész György, Barcs, 1917. izr.	2	4	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	2	2	3	1	

A tanuló neve,
születésének helye és éve, vallása

	Hitt- és erkölcsstan	Magyar fog. és irodalom	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Keresk. számtan	Keresk ismeretek	Német ny. és levelezés	Gyorsírás	Testgyakorlás	Egészségtan	Szépírás	Német társalgási gyak.	Írásb. dolg. külső alakja	Magaviselet
	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	2	2	2	—	3	2
	1	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	—	2	1
20	2	3	2	2	1	2	1	1	3	3	2	2	2	2	3	1
	2	2	2	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1	—	2	2
	1	3	2	3	3	3	4	3	4	2	1	1	1	—	2	1
	2	3	3	3	3	3	4	3	4	3	1	1	2	—	3	2
	2	3	3	3	2	2	2	3	3	3	1	1	2	3	2	2
25	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	1	1	2	3	2	2
	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	3	1
	2	4	3	3	2	2	2	2	3	2	1	1	2	—	2	1
	1	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2	2	1	—	2	2

II. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: *Marosi Géza.*

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása		Hit- és erkölcsstan	Magyar fog. és irodalom	Történelem	Jogi ismeretek	Földrajz	Kémia és technológia	Mennyiségtan és pol. számt.	Kéresk. számtan	Könyvvitel	Magyar keresk. levelezés	Német ny. és levelezés	Francia ny. és levelezés	Gyógyászat	Testgyakorlás	Egészségtan	Gépirás	Írásb. dolg. külső alakja	Magaviselet
	Balog János, ism. Babócsa, 1913. r. k.	2	3	3	2	3	3	2	3	2	3	3	3	3	1	1	1	2	2
	Borsos Miklós, ism. Eszteregnye, 1913. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2
	Breyer Imre, Nagykanizsa, 1916. izr.	3	3	4	3	3	4	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	2	3
	Bujdosó Ernő, Szarajevó, 1913. r. k.	2	3	4	3	3	3	3	3	3	3	3	4	3	1	2	2	2	1
5	Csiszár László, ism. Belatinc, 1914. r. k.	2	2	2	3	2	2	2	3	2	2	2	1	2	1	1	1	2	1
	Deutsch Ferenc, Nagykanizsa, 1916. izr.	1	2	2	3	2	3	2	3	2	3	2	2	1	2	1	3	3	1
	Dolmányos József, ism. N.-kanizsa 1915. r. k.			K	i	m	a			r	a			d		t			
	Faragó Márton, Letenye, 1915. r. k.	2	3	2	2	3	2	2	3	2	3	2	3	3	2	1	1	3	1
	Gyarmati Sándor, Budapest, 1914. r. k.	2	4	4	3	3	4	3	4	4	4	4	3	4	2	3	1	2	2
10	Horváth Sándor, Pacsa, 1912. r. k.	1	3	2	2	2	2	2	3	2	3	3	3	2	1	1	3	1	1
	Jerausek Gyula, Korpavár, 1915. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3	2	2	2
	Joó János, Nagykanizsa, 1914. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	4	2	4	3	3	1	2	2	2	2	1
	Juhász István, Magyarszováta, 1913. ref.	3	4	3	3	3	3	4	3	4	4	3	4	3	1	2	2	3	2
	Klein Pál, Szalkszentmárton, 1916. izr.	1	2	1	2	1	1	1	1	2	1	2	2	1	1	1	3	1	1
15	Kovács Rezső, Körcsönyi-puszta, 1915. r. k.	1	3	3	2	3	2	3	3	3	3	2	3	1	1	3	2	2	2
	Kulcsár Endre, Tapolca, 1915. izr.	1	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	fm	1	2	2	1
	Lusztig Andor, Nagykanizsa, 1915. izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	2	2	2	3	2
	Mátray Lajos, Nagykanizsa, 1916. r. k.	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	fm	1	2	2	1
	Németh János, ism. Zákány, 1913. r. k.			M	e		g	g		h	a		1		t				
20	Nováczky Gyula, Nagykanizsa, 1914. r. k.	1	4	3	3	3	3	3	4	3	4	4	4	4	1	2	1	2	1
	Papp Péter, Bánokszentgyörgy, 1913. r. k.	2	3	3	1	3	4	4	3	3	3	3	3	1	2	2	2	2	2
	Persovits Gyula, Nagykanizsa, 1916. r. k.	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1	2	3	1	1
	Pócz István, Nagykanizsa, 1915. r. k.	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	2	3	1	1
	Répás András, ism. Porva, 1911. r. k.	1	3	2	2	2	2	3	3	2	2	2	2	1	2	1	2	1	1
25	Richter Jenő, Nagykanizsa, 1915. izr.	1	3	2	2	2	3	3	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	3
	Somogyi Jenő, Nagykanizsa, 1915. r. k.	1	3	2	1	1	2	2	2	3	3	2	2	1	1	2	3	2	2
	Stampf Zsigmond, Nagykanizsa, 1916. r. k.	1	3	2	2	2	3	2	3	2	3	3	2	1	1	1	2	1	1
	Steiner István , Pécs, 1916. izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Stern Ferenc, Nagykanizsa, 1916. izr.	2	2	3	3	2	2	3	2	3	2	2	3	2	2	1	1	3	1
30	Svatkó Géza, Oltác, 1912. r. k.	1	4	3	2	3	3	4	4	3	4	4	3	1	2	2	1	1	1
	Szerecz László, Pölöskefő, 1913. r. k.	2	3	3	1	3	3	3	4	4	3	3	2	3	3	2	1	3	2
	Végh Lajos, Székesfehérvár, 1915. r. k.	3	4	4	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	2	3	3	3	2

III. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: *Neufeld Simon.*A tanuló neve,
születésének helye és éve, vallása

	Hit- és erkölcstan	Magyar fog és itoda om	Történelem	Jog, ismerek	Földrajz	Kémia és technológia	Matematika és po'g szám.	Keresk. számlan	Könyvtétel	Levelezés	Német ny. és levelezés	Francia ny és levelezés	Gyorsírás	Testgyakorlas	Egészsgan	Irásb. dolg. k. llsó a' a'ja	Magav'szet
Ackermann István, Z.-Szt.-Jakab, 1914. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	1	2	2	2
Baj Ferenc, Nagykanizsa, 1915. r. k.	2	3	2	2	1	2	2	2	3	1	3	3	3	2	2	2	1
Balog József, Nagykanizsa, 1914. r. k.	1	3	2	2	2	3	3	3	2	2	3	3	3	1	1	2	2
Barabás Sándor, Székesfehérvár, 1912. r. k.	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	2	2	1	fm	2	1	1
5 Báder Jenő, Tótszerdahely, 1914. izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	4	3	3	1	1	1	2
Czerján Imre, Nagykanizsa, 1914. r. k.	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	1	3	2
Erdélyi György, Nagykanizsa, 1914. r. k.	3	3	3	2	2	4	3	2	3	4	3	3	3	2	1	2	1
Faragó József, Budapest, 1914. r. k.		K		i		m		a		r		a		d		t	
Grünwald Ferenc, Daszfalu, 1915. izr.	3	4	4	3	4	4	3	3	4	3	3	3	3	2	2	3	2
10 Győri Ferenc, Pogányszentpéter, 1915. r. k.	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	1
Győri Lajos, Pogányszentpéter, 1914. r. k.	1	2	3	1	2	1	2	2	1	1	2	1	3	1	1	2	1
Herrnstein Gyula, Csáktornya, 1915. izr.	2	2	3	2	2	2	3	3	2	2	3	3	2	1	2	2	2
Horváth Antal, Zákány, 1914. r. k.	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1
Klászán Sándor, Balatonlelle, 1914. r. k.	2	3	2	2	2	3	3	4	4	3	3	3	3	2	2	2	1
15 Kohn János, Barcs, 1914. izr.	3	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	3	3	2	2	1	2
Kovacsics Ernő, Wien, 1914. r. k.	1	2	3	2	2	2	1	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1
Krakauer Ferenc ism., Berzence, 1911. r. k.	3	3	2	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2	3	2
Krakauer István, Berzence, 1912. r. k.	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	3	2
Lovassy Sándor, Siófok, 1913. r. k.	3	4	4	2	3	3	3	3	4	4	3	4	4	2	2	3	2
20 Ludas András, Fityeháza, 1914. r. k.	3	2	3	1	2	2	2	1	1	2	2	1	2	2	1	2	1
Molvarecz Zsigmond ism., Sziszek, 1912. r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	1	2	3	1
Novotni István, Balatonboglár, 1912. r. k.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	2	2	3	1
Persovits József, Nagykanizsa, 1914. r. k.	1	4	3	2	3	3	3	3	3	3	4	3	3	1	2	3	1
Simon Gyula, S.-Szt.-Miklós, 1913. r. k.	3	4	3	2	3	3	3	3	3	3	3	4	2	2	3	1	1
25 Szabadi Béla ism., Nagykanizsa, 1914. r. k.	1	2	1	1	1	1	2	2	2	1	3	2	3	1	1	1	2
Szegő Andor ism., Nagykanizsa, 1913. izr.	3	2	3	2	3	3	3	3	2	2	1	3	fm	2	4	3	
Weinberger Ernő, Nagykanizsa, 1915. izr.	2	4	3	3	3	3	3	4	3	3	3	4	4	2	2	3	2
Weisz Rudolf, Nagykanizsa, 1914. izr.	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	4	1	2	4	2	2
Weisz Zoltán, Nagykanizsa, 1914. izr.	3	4	3	3	3	4	3	3	4	3	4	3	4	2	2	3	2
30 Wilde Imre, Nagykanizsa, 1913. r. k.	1	1	2	2	2	3	2	2	2	3	2	2	2	1	2	1	2
Winkler Kálmán, Zákány, 1914. r. k.	2	3	3	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	1
Ziegler Antal, Nagykanizsa, 1915. r. k.	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	1	1	2	1

IV. ÉVFOLYAM.

Évfolyamfőnök: *Surányi Gyula.*

A tanuló neve, születésének helye és éve, vallása		Hit- és erkölcsstan	Magyar fog. és irodalom	Történelem	Közgazdaságtan	Földrajz	Áruismeret	Keresk. számtan	Gyakorló iroda	Német nyelv és levelezés	Francia nyelv és levelezés	Gyorsírás	Testgyakorlás	Egészségtan	Német társalg. gyakorlat	Gépirás	Írásbeli dolg. külső alakja	Magaviselet
	Ádám József, Nagykanizsa, 1914. izr.	1	2	1	1	2	2	3	2	1	2	2	fm	1	—	2	2	1
	Baj József, Nagykanizsa, 1914. r. k.	2	3	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	—	—	—	1	1
	Berger Gyula , Zalaszentmihály, 1912. izr.	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	—	—	—	1	1
	Breyer Zsigmond, Zalaegerszeg, 1914. izr.	2	3	3	2	3	2	2	2	3	2	3	3	2	2	1	1	2
5	Deák Péter, Nagykanizsa, 1913. r. k.	1	3	3	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2	2	1	3	1
	Deutsch Andor, Lenti, 1912. izr.	1	2	3	1	2	2	2	2	2	2	3	3	1	1	—	—	2
	Döme Lajos, Nagykanizsa, 1911. r. k.	2	3	3	2	3	3	2	2	3	3	3	3	1	2	—	—	2
	Fischel Andor, Nagykanizsa, 1913. izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	—	—	—	2
	Fischer Pál, Nagykanizsa, 1914. izr.	1	2	2	2	3	2	2	2	2	1	3	2	1	—	—	—	2
10	Gáspár Ferenc, Keszthely, 1914. r. k.	2	2	3	2	3	3	2	3	3	3	2	2	2	—	—	—	1
	Hardi Gyula, Nagykanizsa, 1909. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	1	2	3	—	3	1
	Havas Andor, Nagykanizsa, 1914. izr.	1	2	2	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	—	1	2	1
	Horváth János, Kaposvár, 1913. r. k.	1	3	2	3	2	2	3	3	3	3	3	2	2	3	—	3	1
	Kaszab István, Berettyóújfalu, 1912. ref.	1	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1	2	—	2	1
15	Kohn Ferenc, Zalavár, 1913. izr.	1	2	1	2	1	2	3	3	3	3	2	2	1	2	—	—	2
	Kohn József, Kadarkút, 1914. izr.	2	2	2	2	3	3	2	1	2	1	3	2	2	—	2	1	1
	Korein Sándor, Pacsa, 1914. izr.	2	3	2	3	3	3	3	2	3	2	3	fm	2	1	1	1	1
	Kotnyek László, S.-Szt.-Miklós, 1911. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	2	1
	Leitner Ferenc, Nagykanizsa, 1914. izr.	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2	1	—	—	2
20	Lichtenstein Miklós, Kiskúnhalas, 1915. izr.	2	3	2	1	2	1	2	1	2	2	3	2	2	—	1	2	1
	Lindbauer Gusztáv, Fonyód, 1914. r. k.	1	3	2	2	2	2	3	3	3	2	2	1	2	—	2	2	1
	Mazzag István, Nagykanizsa, 1911. r. k.	1	3	2	1	2	2	3	3	3	3	2	1	2	2	2	2	1
	Mihalovich Béla, Csákány, 1912. r. k.	2	3	3	2	3	3	3	4	3	4	3	fm	2	3	—	—	3
	Mohl Géza, Nagykanizsa, 1913. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	—	—	—	3
25	Ondraska Elemér , Komáromváros, 1913. r. k.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1
	Pollák Ede, Nagykanizsa, 1914. izr.	2	3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	1	2	—	2	2	1
	Politzer Imre, Marcali, 1914. izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	—	—	3
	Polony László, Nagykanizsa, 1913. r. k.	1	3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	2	2	—	—	—	3
	Pócze János, Balatonmagyaród, 1913. r. k.	1	3	3	3	3	3	2	3	3	3	3	2	2	—	2	2	1
30	Réhberger István, Kaposvár, 1912. izr.	2	3	3	2	3	3	4	4	3	3	3	2	2	3	—	—	3
	Rosenberger Miklós, Fonyód, 1914. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	—	—	—	2
	Singer Gyula, Nagykanizsa, 1912. izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	—	—	—	2
	Steiner Sándor, Nyitra, 1915. izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	3	1	2
	Stern István, Nagykanizsa, 1913. izr.	2	2	2	1	3	3	3	3	2	1	3	2	2	—	1	3	2
35	Szabados István, Marcali, 1914. izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	—	—	3
	Szántó István, Székesfehérvár, 1914. izr.	1	2	2	1	2	2	2	2	1	1	1	2	2	—	—	—	2
	Tari István, Kanak L.-major, 1911. r. k.	1	2	2	1	2	1	2	2	2	1	2	fm	1	—	1	2	1
	Temesvári Lajos, Murakeresztur, 1912. r. k.	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	2	2	2	2	1
	Tura Lajos, Szombathely, 1914. r. k.	1	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1	—	1	1	1
40	Ujvári Géza, Nagykanizsa, 1912. r. k.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	2	3	1
	Weisz Béla, Zalamerenye, 1914. izr.	1	2	1	2	1	1	1	1	2	2	2	1	1	—	—	—	1
	Zwillinger Károly, Nagykanizsa, 1914. izr.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	fm	2	3	—	—	1

XI.

Érettségi vizsgálatok.

Érettségi vizsgálatot a lefolyt iskolai évben is csak a tanév végén tartottunk, mert a szeptemberi javító érettségire utasított tanulók a szombathelyi fiú felső kereskedelmi iskolában vizsgáztak.

A május-júniusi érettségi vizsgálatokra 44 tanuló jelentkezett, akik közül 39 a IV. évfolyam nyilvános tanulója volt, 3 teljes ismétlő érettségi vizsgálatot, 2 pedig javító érettségi vizsgálatot tett. Az érettségi vizsgálat írásbeli része május 17., 18., 19. és 20-án folyt le. A szóbeli érettségi vizsgálatot június hó 6., 7., 8. és 9-én tartottuk meg. E vizsgálatokon dr. *Benisch* Artur központi szolgálattalra beosztott c. tankerületi főigazgató, mint a Vallás- és Közoktatásügyi és a Kereskedelemügyi Miniszter Úraktól közösen kiküldött biztos elnökölt.

Az érettségi vizsgálatokon résztvett jelöltek személyi adatait, érettségi vizsgálati eredményüket és pályaválasztásukat a következő kimutatás tünteti fel:

F. sz.	N é v	Születési hely	Szüle- tési év	Vallás	Képesítés foka	Pálya- választás
	Ádám József	Nagykanizsa	1914	izr.	jól felelt meg	kereskedői
	Baj József	Nagykanizsa	1914	r. k.	megfelelt	vasúti
	Berger Gyula	Zalasztmihály	1912	izr.	jól felelt meg	tisztviselői
	Breyer Zsigmond	Zalaegerszeg	1914	izr.	megfelelt	kereskedői
5	Deák Péter	Nagykanizsa	1913	r. k.	megfelelt	vasúti
	Deutsch Andor	Lenti	1912	izr.	jól felelt meg	kereskedői
	Döme Lajos	Nagykanizsa	1911	r. k.	megfelelt	postatiszti
	Eichner László ism.	Nagykanizsa	1912	izr.	2 tárgyból javít	tisztviselői
	Fischel Andor	Nagykanizsa	1913	izr.	1 tárgyból javít	tisztviselői
10	Fischer Pál	Nagykanizsa	1914	izr.	jól felelt meg	tisztviselői
	Gál Tibor jav.	Baranyasellye	1912	izr.	megfelelt	tisztviselői
	Gáspár Ferenc	Keszthely	1914	r. k.	megfelelt	újságírói
	Havas Andor	Nagykanizsa	1914	izr.	jól felelt meg	tisztviselői
	Horváth János	Kaposvár	1913	r. k.	megfelelt	tisztviselői
15	Kaszab István	Berettyóújfalu	1912	ref.	megfelelt	tisztviselői
	Kohn Ferenc	Zalavár	1913	izr.	megfelelt	tisztviselői
	Kohn József	Kadarkút	1914	izr.	jól felelt meg	kereskedői
	Korein Sándor	Pacsa	1914	izr.	megfelelt	kereskedői
	Kotnyek László	S.-Szentmiklós	1911	r. k.	2 tárgyból javít	jegyzői
20	Kugler Imre ism.	Gelse	1910	r. k.	2 tárgyból javít	tisztviselői
	Leitner Ferenc	Nagykanizsa	1914	izr.	2 tárgyból javít	kereskedői
	Lichtenstein Miklós	Kiskúnhalas	1915	izr.	jól felelt meg	ipari
	Linbauer Gusztáv	Fonyód	1914	r. k.	megfelelt	vasúti
	Mazzag István	Nagykanizsa	1911	r. k.	megfelelt	tisztviselői
25	Mohl Géza	Nagykanizsa	1913	r. k.	2 tárgyból javít	vasúti
	Ondreska Elemér	Komárváros	1913	r. k.	jelesen felelt m.	tanári
	Parragi Ferenc ism.	Nagykanizsa	1911	r. k.	2 tárgyból javít	tisztviselői
	Pollák Ede	Nagykanizsa	1914	izr.	megfelelt	tisztviselői
	Politzer Imre	Marcali	1914	izr.	szóbeli vizsg.-ra	nem jelentk.
30	Polony László	Nagykanizsa	1913	r. k.	megfelelt	katonai
	Pócze János	B.-Magyaród	1913	r. k.	1 tárgyból javít	tisztviselői
	Ress Ottó jav.	Pozsony	1911	r. k.	ismétel	tisztviselői

F. sz.	N é v	Születési hely	Szüle- tési év	Vallás	Képesítés foka	Pálya- választás
35	Rózsa Miklós	Fonyód	1914	r. k.	1 tárgyból javít	katonai
	Singer Gyula	Nagykanizsa	1912	izr.	2 tárgyból javít	vasúti
	Steiner Sándor	Nyitra	1915	izr.	megfelelt	tisztviselői
	Stern István	Nagykanizsa	1913	izr.	szóbeli vizsg.-ra	nem jelentk.
	Szabados István	Marcali	1914	izr.	megfelelt	tisztviselői
40	Szántó István	Székesfehérvár	1914	izr.	jól felelt meg	kereskedői
	Tari István	Kanak L.-major	1911	r. k.	jól felelt meg	tisztviselői
	Temesvári Lajos	Murakeresztur	1912	r. k.	2 tárgyból javít	postatiszti
	Tura Lajos	Szombathely	1914	r. k.	jól felelt meg	vasúti
	Ujvári Géza	Nagykanizsa	1912	r. k.	ismétel	— — —
	Weisz Béla	Zalamerenye	1914	izr.	jól felelt meg	tisztviselői
	Zwillinger Károly	Nagykanizsa	1914	izr.	megfelelt	tisztviselői

Az érettségi írásbeli vizsgálatok tételei a következők voltak:

1. Magyar fogalmazás.

1. Lírai költészetünk főbb képviselői.
 2. Magyar-olasz kapcsolatok nemzetünk történetében.
 3. A kereskedelmi szerződések újabb alakulása.
- Eredmény: jeles 4, jó 8, elégséges 26, elégtelen 4.

2. Német kereskedelmi levelezés.

1. Giese & Hartwig, Wien, 1932. április 25-én másodszor figyelmeztetik a Klein & Tsa céget, Nagykanizsa, hogy az április 1-én esedékes 247.50 P tartozásukat még nem egyenlítették ki.
 2. Klein & Tsa 27-én mentegetőznek és késedelmi kamatokat ígérnek, ha hajlandók június 30-ig várni.
 3. Giese & Hartwig 29-én felvilágosítást kérnek Kleinékről az Angol-Magyar Banknál, Nagykanizsa.
 4. Giese & Hartwig május 1-én közlik, hogy nem várhatnak követelésükkel.
- Eredmény: jeles 6, jó 8, elégséges 25, elégtelen 5.

3. Francia kereskedelmi levelezés.

1. Reichenfeld Gyula, Nagykanizsa, 1932. III. 10-én ír P. Levalannak, Párizs, hogy vállalná-e Franciaországba exportálandó tojás bizományi eladását. Egyben tájékoztatást kér a párizsi tojáspiacról.
 2. Levalan 13-án válaszol. 3% jutalékért és költségei megtérítéséért hajlandó a bizományi eladást vállalni.
- Eredmény: jeles 5, jó 9, elégséges 23, elégtelen 5.

4. Kereskedelmi számtan.

1. Melyik piacon tér el London jegyzése a békebelitől a legjobban, ha az árfolyamok a következők: Zürich Londonra 19.50 és a paritás 25.22, Milánó-Londonra 73.55, Milánó-Zürichre 378.—. Párizs-Londonra 96.12½ és

Párizs-Zürich 492.50; Berlin-Londonra 15.99, paritása pedig 20.43, továbbá Budapest-Londonra 21.76 és paritása 27.825 P. Hogyan lehetne az eltérést legjobban kihasználni?

2. A csepeli posztógyár vásárol Könyvesi András budapesti gyapjú-bizományos közvetítésével ab Kalocsa 200 bál zsiros gyapjút, bttó kg. 12345, ta 1 kg. per bál à 1.32 P per kg. tel quel. Jutalék 2%, fuvar költség Kalocsa-Csepel útra 12350 kg.-ért 368.50 P. Mosási költség 30 f per 1 kg. zsiros gyapjú, kisebb költség 37.40 P. Mosás után a gyapjú súlya 3165.40 kg. és a mosás után vett 540 g. súlyú minta kiszárítva 440.98 g-ot nyomott. A kiszárított súlyhoz 18¹/₄% adandó hozzá a súlyvesztés megállapításához. Megállapítandó a súlyvesztés, a kondíciós súly, a gyapjú rendementje és 1 kg. kondíciós gyapjú beszerzési ára.

3. Bárdosi Arnold budapesti bizományos elad a komáromi bérgazdagság megbízásából 1 vagón Ella étkezési burgonyát a 9.75, 2 vagón Woltmann burgonyát a 7.15 és 1 vagón őszi rózsa burgonyát a 11.— P per q. Költségek a következők: fuvardíj a dunaparti teherpályaudvarig 46400 kg.-ért à 11600 kg. per vagón, a 1.21 P per % kg. Kirakás, beraktározás és beszállítás à 0.32 per q, 4 napi raktárdíj à 0.03 f per 1 nap és 1 q, alkúzdíj ¹/₂%, kisebb költség 15.20, jutalék 3%. Mennyi 1—1 q tiszta eladó ára, ha a költségeket a súlyok arányában osztjuk szét.

4. Órlési kalkuláció.

100 kg. búza à 20.—, 1% mankó búzában, 1% órlési hiány, 15% feldolgozási költség, a zsák ára 0.92 P, 25% nyereség. Az órlés eredménye 12% G. G., 31% G, 17% 2-es, 5% 4-es, 16% 6-os, 4% 8-as, 15% 9-es. Megállapítandó az egyes lisztek eladási ára, ha az árakat 10, 9, 8, 6¹/₂, 6, 5¹/₂, 5 számok arányában állapítjuk meg.

Eredmény: jeles 5, jó 11, elégséges 24, elégtelen 2.

4. Gyakorló iroda.

1932. június 1. a következő vagyonnal nyitom meg üzletemet: Készpénz 914.30 P; Szabó Dénes, helyben, tartozása 3000 P; berendezés 2400 P.

1. Szabó Dénes fizet 2000 P-t.

3. Veszek készfizetésre 1000 pár csirkét, páronkint 2.10 P. A csirkéket kiadom a kezelőtelepre.

10. A csirkéket leöletem és fagyasztatom.

13. Kifizetem a kezelőtelepnek a hizlalás, leölés és fagyasztás költségeit 443.40 P-t.

14. A fagyasztott csirkékből, összsúlyuk 2200 kg., 800 párt, súly 1820 kg. a Caro és Jellinek szállítványozó cég útján elküldök bizományi eladásra: James Brownak, London. Költségeim 86.10 P. Megírandó az értesítő levél.

16. Eladom a visszamaradt csirkéket készfizetésre à 1.70 pr. kg. és forgalmiadó.

20. Caro és Jellinek költségjegyzékét kifizetem 362.60 P.

28. James Brown értesít, hogy 4004 lb csirkét átvett és eladott à 9 d pr lb. Felszámít 3% biz. díjat és £ 6,, 10,, 5 költséget. A £ árfolyama 23.— Megírandó az áru eladásáról szóló levél és a bizományi eladási számla.

30. Fontkövetelésemet eladom a Magyar Általános Hitelbanknak à 23.—, alkúzdíj ¹/₄‰. Az összeget felveszem készpénzben. Megírandó az ügylettel járó két levél.

30. Kisebbségi költségek a hó folyamán 87.40 P.

30. Zárás. Berendezés avulása 20.— P.

Eredmény: jeles 2, jó 9, elégséges 27, elégtelen 4.

XII.

**A rendes tanulók összefoglaló statisztikai adatai
az 1931—32. iskolai évben.**

Csoport	A kimutatás tárgya	I.	II.	III.	IV.	Ösz- szesen
		é v f o l y a m				
A rendes tanulók száma:	Felvétetett	28	32	32	42	134
	Kimaradt	—	1	1	—	2
	Meghalt	—	1	—	—	1
	Kizárattott	—	—	—	—	—
	Osztályzatlan maradt	—	—	—	—	—
Születési évük:	1917-ben	7	—	—	—	7
	1916-ban	8	8	—	—	16
	1915-ben	8	8	6	2	24
	1914-ben	2	5	16	17	40
	1913-ban	2	6	4	10	22
	1912-ben	1	2	4	8	15
	1911-ben	—	1	1	4	6
Vallásuk:	1909-ben	—	—	—	1	1
	Izraelita	5	8	8	22	43
	Római katolikus	22	21	23	19	85
	Református	1	1	—	1	3
	Agostai evangélikus	—	—	—	—	—
Anyanyelvük és nyelvismeretük	Görög katolikus	—	—	—	—	—
	Magyar	28	30	31	42	131
	Németül beszél	—	1	2	4	7
	Horvátul beszél	—	—	2	2	4
	Tótul beszél	—	—	—	—	—
Szüleik állandó lakása:	Szerbül beszél	—	—	—	—	—
	Nagykanizsai	13	19	22	29	83
	Más zalamegyei	4	7	1	4	16
	Győrmegyei	—	—	—	—	—
	Pestmegyei	1	1	—	—	2
	Somogy megyei	9	2	7	9	27
	Vasmegyei	1	—	—	—	1
	Veszprémmegyei	—	1	—	—	1
Sopronmegyei	—	—	1	—	1	
Szüleik foglalkozása:	Elcsatolt területi	—	—	—	—	—
	Östermelő v. östermelői alk.	2	5	—	3	10
	Önálló iparos, gyáros v. ipari alk.	2	5	6	9	22
	Önálló kereskedő v. ker. alk.	7	7	5	12	31
	Köztisztviselő (ny. áll. vasúti tiszt, tanár, tanító, katonatiszt)	4	4	3	5	16
	Egyéb közalkalmazott, postai, vasúti v. katonai altiszt	10	6	9	8	33
	Orvos, ügyvéd v. más értelmiségű	2	1	—	—	3
Magánzó és egyéb	1	2	8	5	16	
Előmenetelük:	Jeles rendű	—	1	—	2	3
	Jó rendű	8	3	5	10	26
	Élőszerű rendű	9	16	13	27	65
	1 tárgyból elégtelen	5	—	5	—	10
	2 tárgyból elégtelen	5	5	4	3	17
	Több tárgyból elégtelen, ismétlő	1	5	4	—	10
Magaviselet:	Példás	19	16	15	34	84
	Jó	9	12	15	8	44
	Szabályszerű	—	2	1	—	3
	Kevésbé szabályszerű	—	—	—	—	—
Milyen rendkívüli tárgyat hányan tanulnak:	Gépirás	—	—	—	20	20
	Szépirás	28	—	—	—	28
	Német társalgási gyakorlatok	15	—	—	18	33

A tanulmányi eredmény kimutatása az 1931—32. iskolai évben.

T á r g y	I. évf.				II. évf.				III. évf.				IV. évf.			
	Az osztályozott tanulók száma															
	28				30				31				42			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Hit- és erkölcstan	11	12	5		13	14	3		6	11	14		20	22		
Magyar fogalmazás és irodalom	1	5	18	4	1	5	19	5	1	8	16	6	3	11	28	
Történelem	1	12	15		2	9	15	4	1	7	21	2	5	14	23	
Jogi ismeretek					4	12	14		4	16	11					
Közgazdaságtan													11	14	17	
Földrajz		10	17	1	2	10	17	1	2	13	15	1	3	15	24	
Kémia és technológia					2	8	16	4	2	8	18	3				
Árúismeret													6	11	25	
Természettan	2	13	13													
Mennyiségtan és politikai szám- tan	1	9	18		2	8	18	2	1	2	23					
Kereskedelmi számtan	1	10	12	5	2	6	18	4	1	7	21	2	3	13	25	1
Kereskedelmi ismeretek	1	13	13	1												
Könyvvitel					2	6	15	7	2	7	17	5				
Magyar keresk. levelezés					1	8	18	3	3	7	19	2				
Gyakorló iroda													5	12	22	3
Német nyelv és levelezés	1	3	16	8	2	8	16	4	2	5	21	3	5	8	28	1
Francia nyelv és levelezés					3	8	13	6	3	5	21	2	8	9	24	1
Gyorsírás	4	12	12		4	8	15	3	2	3	15	7	3	11	28	
Testnevelés (testgyakorlás és egészségtan)	13	14			16	11	1		13	16			15	20	2	
Gépírás	13	15			16	11	3		10	21			11	31		
					13	12	5									
Összesen	49	128	139	19	85	144	206	43	53	136	232	33	98	191	246	6
Nem kötelező tárgyak:																
Gépírás													10	9	1	
Szépírás	7	20	1													
Német társalgási gyakorlat ...	1	5	9										2	9	7	

XIII.

Az 1932/33. iskolai évben használandó tankönyvek jegyzéke:**I. évfolyam.**

- Dr. Neumann Ede: A zsidók története I. rész.
 Dr. Töttösy Miklós: Dogmatika.
 Riedl-Pintér-Gálos: Retorika.
 Domanovszky-dr. Kovács: Történelem I. rész.
 Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz I. rész.
 Simoncsics-Bogdánffy-Stróbel: Természetan.
 Szuppán-Havas-Stróbel: Algebra.
 Bogyó-Havas-Oravec: Kereskedelmi számtan I. rész.
 Dr. Trautmann-dr. Kuntner: Kereskedelmi alapismeretek.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv I. rész.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Schack-Nemes: Az egységes gyorsírás tankönyve I. rész.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuschny: Egészségtan.
 Dr. Kogutowicz Károly: Iskolai atlasz.

II. évfolyam.

- Dr. Frisch Ármin: A zsidók története II. rész.
 Dr. Töttösy Miklós: Katolikus erkölcstan.
 Riedl-Pintér-Gálos: Költői írásművek elmélete.
 Domanovszky-dr. Kovács: Történelem II. rész.
 Dr. Fülei-Szántó-dr. Horn: Jogi ismeretek I. rész.
 Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz II. rész.
 Dr. Bankó-Dancsházy: Kémia és technológia I. rész.
 Szuppán-Havas-Stróbel: Algebra és geometria.
 Demjén Elemér: Táblák a kamatos-kamat és járadékszámításhoz.
 Bogyó-Havas-Oravec: Kereskedelmi számtan II. rész.
 Dr. Schack-Wirker: Kereskedelmi levelezés I. rész.
 Dr. Kuntner Róbert: Könyvvitel I. rész.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv II. rész.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv I. rész.
 Dr. Schack-Nemes: Az egységes gyorsírás tankönyve II. rész.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuschny: Egészségtan.
 Kozma Bernát: A gépírás tankönyve.
 Dr. Kogutowicz Károly: Iskolai atlasz.

III. évfolyam.

- Dr. Fényes Mór: Biblia.
 Dr. Töttösy Miklós: Egyháztörténet III. rész.
 Dr. Merényi Oszkár: Magyar irodalomtörténet.
 Domanovszky-dr. Kovács: Történelem III. rész.
 Dr. Fülei-Szántó-dr. Horn: Jogi ismeretek II. rész.

- Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz III. rész.
 Dr. Bankó-Dancsházy: Kémia és technológia II. rész.
 Bogyó-Havas-Stróbel: Politikai számtan.
 Bogyó-Havas: Hétjegyű logaritmus és kamattáblák.
 Demjén Elemér: Táblák a kamatos-kamat- és járadékszámításhoz.
 Bogyó-Havas-Oravecz: Kereskedelmi számtan III. rész.
 Dr. Kuntner Róbert: Könyvvitel II. rész.
 Dr. Schack-Wirker: Magyar kereskedelmi levelezés II. rész.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv III—IV. r.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Schack-Wirker: Német kereskedelmi levelező.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv II. rész.
 Dr. Schack-Nemes: Az egységes magyar gyorsírás tankönyve III. rész.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuschny: Egészségtan.
 Kozma Bernát: A gépírás tankönyve.
 Dr. Kogutowicz Károly: Iskolai atlasz.

IV. évfolyam.

- Dr. Bernstein Béla: Zsidó vallás.
 Dr. Tóttösy Miklós: Katolikus hitvédelem.
 Dr. Merényi Oszkár: Magyar irodalomtörténet.
 Domanovszky-dr. Kovács: Történelem IV. rész.
 Dr. Horn József: Közgazdasági ismeretek I. és II. rész.
 Dr. Márton-dr. Pécsi: Földrajz IV. rész.
 Dr. Bankó-Dancsházy: Áruismeret.
 Bogyó-Havas-Oravecz: Kereskedelmi számtan IV. rész.
 Dr. Kuntner Róbert: Könyvviteltan II. és III. rész.
 Dr. Schack-dr. Vincze: Német nyelvgyakorló és olvasókönyv IV. rész.
 Dr. Schack-Hauser-dr. Vincze: Német nyelvtan.
 Dr. Schack-Wirker: Német kereskedelmi levelező.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv II. rész.
 Dr. Latzkó-dr. Honti: Francia nyelvkönyv és kereskedelmi levelező.
 Dr. Szukováthy-dr. Schuschny: Egészségtan.
 Dr. Kogutowicz Károly: Iskolai atlasz.

XIV.

Tudnivalók a jövő iskolai évre.

A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Mintszter Úrnak az iskolai szüenidő meghosszabbítása tárgyában kiadott 29146/1932. számú rendelete értelmében az 1932/33. iskolai évre a beírásokat mind a négy évfolyamban június hó 14. és 15-én tartottuk meg. A beírásokat szeptember 6. és 7-én folytatjuk. A júniusban beírt tanulók is kötelesek e napokon az igazgatónál jelentkezni.

A beírásokhoz minden tanulónak személyesen kell eljőnnie, akik az intézetnek növendékei még nem voltak, szüleik vagy helyetteseik kíséretében.

A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 37600/1932. sz. rendeletével az 1932/33. iskolaévre az I. évfolyamba való felvételt újból szabályozta. A rendeletnek a felvételre vonatkozó része a következő:

A júniusi első felvételi napon csak azok vehetők fel a felső kereskedelmi iskola I. évfolyamába, akik a középiskola IV. osztályát javítás és ismétlés nélkül végezték s azok, akiknek a polgári iskolai IV. osztálybeli bizonyítványában legalább annyi jeles és jó osztályzat van, mint elégséges. A júniusi második felvételi napon és a szeptemberi felvételnél, ha még van hely, felvehetők azok is, akik a polgári iskola IV. osztályát több elégséges, mint jeles és jó osztályzattal — de javítás vagy ismétlés nélkül — végezték és ha ezek felvétele után a negyvenes létszámon belül még lenne hely, felvehetők azok is, akik a közép- vagy polgári iskola IV. osztályát csak ismétléssel vagy javító vizsgálatokkal végezték el.

Az I. évfolyamba való felvételhez szükséges okmányok: 1. a gimnázium-, reál- vagy polgári iskola IV. osztályának megfelelő eredménnyel való elvégzését igazoló bizonyítvány, 2. születési anyakönyvi kivonat és annak, aki az 1931/32. tanévben nem járt nyilvános iskolába, erkölcsi bizonyítvány is.

Felsőbb évfolyamba való felvételhez az előző alacsonyabb évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány szükséges.

A felvételi díj 26.60 pengő. Ebben az összegben a beírási díjon és a szokásos mellékdíjakon kívül (ifjúsági könyvtár, értesítő díj, segítőegyesületi díj stb.) a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrtól előírt összes díjak (filmdíj, tanárok háza stb.) és az ellenőrző könyvecske ára is bentfoglaltatik. A felvételi díj a beíráskor fizetendő és ennek fizetése alól senki sem menthető fel.

Az évi tandíj 200.— pengő. Az első negyedévi tandíj a beírások alkalmával, a második december 15-ig, a harmadik március 1-ig, a negyedik május 15-ig fizetendő be a hitközség pénztárába. A beírt tanuló köteles az egész évi tandíjat akkor is megfizetni, ha az év folyamán bármily okból kimaradna az iskolából.

Tandíjmentességért a nagykanizsai izr. hitközség iskolai szakosztályához augusztus 15-ig lehet folyamodni. A kérvényhez az iskolai bizonyítvány másolatát és szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítványt kell mellékelni.

A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter 37382/1932. sz. rendeletével a vasúton való bejárást szigorította. E rendelet szerint a vasúton való bejárásra engedélyt csak az a jó magaviseletű tanuló kaphat, akinek az otthonától való távolléte a 9^{1/2} órát meg nem haladja. Miután az iskolánkban délelőtti és délutáni tanítás folyik, bejáró tanulóink mindegyike 9^{1/2} óránál többet van otthonról távol és így a bejárásra az igazgató engedélyt nem adhat. Igaz ugyan, hogy rendkívüli méltánylást érdemlő körülmény fennforgása esetén a kir. Főigazgatóság ez általános rendelkezés alól kivételt engedélyezhet, erre azonban számítani nem lehet. A bejáró tanuló szülőit tehát figyelmeztetjük, hogy e körülménnyel számoljanak és gyermekeik megfelelő elhelyezéséről idejekorán gondoskodjanak.

Kérjük a vidéki szülőket, hogy fiaik elhelyezésénél az igazgató és a tanári kar előzetes tanácsát kérjék ki, mert a tanulók gyenge előmenetelének gyakran a meg nem felelő környezet az oka. A kószadó helyeket a tanári testület állandóan ellenőrzi és szükség esetén a tanulóknak kevésbé kívánatos helyeken való elhelyezését megtilthatja.

A javító- és pótvizsgálatok szeptember 5-én reggel 8 órakor kezdődnek. A javítóvizsgálatra utasított tanulók iskolai bizonyítványaikat szeptember 1-ig kötelesek az igazgatósághoz beadni.

A tanári testület áthatva a magyar iparcikkek használatának nagy

nemzetgazdasági jelentőségétől, eddig is állandóan követelte, hogy az ifjúság hazai gyártmányú tanszereket vásároljon. Ennek ellenére e helyen is felhívjuk a szülőknek a figyelmét a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 1930. január hó 27-én kelt 640—05—1448/1929. számú rendeletére, amellyel a hazai gyártmányú iskolai szereknek a kötelező használatát rendelte el.

Magánvizsgázók. A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úrnak 12646/1928. számú rendelete értelmében magánvizsgálati engedélyt csak a felső kereskedelmi iskolák kir. Főigazgatósága adhat. A központosított magánvizsgálatok helyéül a nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr az M—555/1931. számú rendeletével az 1932/33. és 1933/34. tanévekre a budapesti VIII. ker. községi és az állami gyakorló, a kecskeméti községi és a pécsi községi fiú felső kereskedelmi iskolákat jelölte ki. A kir. Főigazgatóságtól engedélyt nyert magánvizsgázók tehát csak az említett helyeken működő bizottságok előtt vizsgázhatnak.

Magánvizsgálati terminusok december és május. A kérvény benyújtásával egyidejűleg a szabályszerű felvételi díj, az évi tandíj fele és a magánvizsgálati díj is fizetendő. Különben a magánvizsgálatokra vonatkozó minden kérdésben felvilágosítást az iskola igazgatósága szívesen ad.

Tájékoztató az egyéves női kereskedelmi szaktanfolyamról.

Városunk közoktatásügyi intézményei között a felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos egyéves női kereskedelmi szaktanfolyam hézagpótló volt, mert a polgári iskolát végzett leányoknak lehetővé tette, hogy gyakorlati és kereskedelmi irányú ismereteket szerezhessenek. A leányliceumnak az elmúlt iskolai évben történt megnyitása következtében azonban a tanfolyamra oly kevés tanuló jelentkezett, hogy az 1905 óta fennálló iskola az 1931/32. tanévben nem működhetett.

A leányliceum egészen más irányú céljai és rendeltetése folytán természetesen, hogy ez a tanfolyamot nem pótolhatja. Ez a megfontolás és az a körülmény, hogy sok szülő leánygyermeké továbbképzésénél bizonyára a gyakorlati célokat szolgáló és sokkal szerényebb keretű kereskedelmi szaktanfolyamot is megfelelőnek tartja, az iskolát fenntartó nagykanizsai izr. hitközséget arra indította, hogy az átmenetileg szünetelő tanfolyam újból való megnyitására engedélyt kérjen. A nm. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Úr 38192/1932. sz. rendeletével erre az engedélyt megadta. A tanfolyam tehát megfelelő számú jelentkező esetén az 1932/33. iskolai évben ismét megnyílik.

A beírásokat június 14. és 15-én és szeptember 6. és 7-én tartjuk meg. A felvételnél igazolni kell, hogy a jelentkező a polgári- vagy középiskola IV. osztályát sikerrel elvégezte. A felvételi díj a szokásos mellékdíjakkal együtt 11.80 pengő. Ez az összeg, valamint az évi 160.— pengő tandíjnak a negyedrésze, azaz 40.— pengő, összesen 51.80 pengő a beíráskor fizetendő. A beírt tanuló köteles az egész évi tandíjat akkor is megfizetni, ha az év folyamán az iskolából bármily okból kimarad. Tandíjkedvezményért szeptember 1-ig a tanári testülethez lehet folyamodni. A kérvényhez az iskolai bizonyítvány másolatát és szegénységi bizonyítványt kell mellékelni. A vizsgadíj 23.— pengő, amelynek a fizetése alól felmentésnek helye nincs.

Tartalomjegyzék.

	Oldal
I. Hetvenöt éves iskolánk	3
II. Hogyan tanuljunk ?	4
III. A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolát végzett tanulók szövetsége	8
IV. Igazgatói jelentés az 1931/32-i iskolai évről... ..	11
V. Felettes hatóságok	19
VI. Az elvégzett tanítási anyag... ..	21
VII. A könyv- és szertárak gyarapodása és jelen állapota	22
VIII. Az ifjúsági egyesületek működése	24
IX. Iskolánknak a jótévi az 1931/32. tanévben... ..	28
X. A tanulók névsora és érdemsorozata	30
XI. Érettségi vizsgálatok	35
XII. A rendes tanulók összefoglaló statisztikai adatai az 1931/32. iskolai évben	38
XIII. Az 1932/33. iskolai évben használandó tankönyvek jegyzéke	40
XIV. Tudnivalók a jövő iskolai évre	41
XV. Tájékoztató az egyéves női kereskedelmi szaktan- folyamról	44

R
1961